

Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Kalite Koordinatörlüğü

Birim İç Değerlendirme Raporu

Birim Adı ...:ÜZÜMLÜ MESLEK YÜKSEKOKULU

Seçilen Yıl ...:2024

İç Değerlendirme Başlığı	Alt Başlık Sayısı	Girilen Başlık Sayısı	İlerleme Durumu	İlerleme Değeri (%)
SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	1	1	100	100
B.EĞİTİM VE ÖĞRETİM	18	18	100	100
Birim Hakkında Bilgiler	1	1	100	100
C.ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME	7	7	100	100
D.TOPLUMSAL KATKI	3	3	100	100
Özet	1	1	100	100
A. LİDERLİK, YÖNETİŞİM VE KALİTE	18	18	100	100

Özet

1. Özet

Raporun amacı 01.01.2023 - 31.12.2023 tarihleri arasında birimimizin Liderlik, Yönetişim ve Kalite, Eğitim ve Öğretim, Araştırma ve Geliştirme, Toplumsal Katkı alanlarında ne gibi hizmetler verdiğini ortaya koyarak bununla ilgili değerlendirmeler yapabilmektir. Sözü edilen yıl içerisinde önce bölüm öz değerlendirme raporları hazırlanmış, daha sonra da elde edilen verilerden hareketle BÖDR hazırlanmıştır.

Birim Hakkında Bilgiler

1. Birim Hakkında Bilgiler

Tarihsel Gelişimi

Birimin kısa tarihçesi ve mevcut durumu (toplam öğrenci sayısı, akademik ve idari çalışan sayıları, altyapı durumu vb. özet bilgiler) hakkında kısa bir bilgi verilmelidir.

Üzümlü Meslek Yüksekokulu, Yükseköğretim Kurulu'nun 15.09.2008 tarih ve 4034 sayılı kararı ile ilgili ön lisans düzeyinde eğitim ve öğretim faaliyeti yürütmek amacı ile 8 bölüm altında 10 program olarak kurulmuştur.

Akademik hayata 2009 – 2010 öğretim yılına 7 program ve bu programlarda kayıtlı toplam 163 öğrenci ile

başlayan Meslek Yüksekokulumuz, 2010-2011 öğretim yılında öğretim programlarına Maliye Programını da dâhil ederek toplam öğrenci sayısını 374'e ulaştırmıştır. 2015-2016 öğretim yılında Yüksekokulumuzda 7 Bölüm ve bu bölümlere bağlı 7 Program bulunmakta olup toplam aktif öğrenci sayısı 384'tür. Son olarak 2018-2019 öğretim yılında İç Mekan Tasarımı, Sağlık Bilgi Sistemleri Teknikerliği ile Özel Güvenlik ve Koruma Programının da açılması ile Yüksekokulumuz toplamda 8 programa ulaşmıştır. 2018 yılı içerisinde Bitkisel ve Hayvansal Üretimi Bölümü Organik Tarım programı ile yine Park ve Bahçe Bitkileri Bölümü Peyzaj ve Süs Bitkileri Programı önceki yıllarda 10 ve altında öğrenci alımı dolayısıyla 2018 yılında Üniversitemiz Senatosunun teklifi ve Yükseköğretim Kurul Başkanlığı'nın 31.01.2018 tarihli kararı ile öğretim hayatına son vermiştir.

Ara kademe işgücüne katkı sağlayacak bilgili ve donanımlı bireyler yetiştirmek Yüksekokulumuzun ana hedefini oluşturmaktadır. Bu bağlamda, Üzümlü Meslek Yüksekokulunu oluşturan öğretim elemanları ile idari personel topluma duyarlılık ve sorumluluk sahibi bireyler kazandırabilmek amacıyla tüm gücüyle çalışmaktadır.

Misyon

Uluslararası çağdaş eğitim sürecine uygun eğitim vererek; etik değerlere bağlı, çok yönlü düşünebilen, teoriyi uygulamaya aktarabilen, değişen piyasa koşullarına uyum sağlayabilecek nitelikli ara iş gücü yetiştirmek.

Vizyon

Eğitim, öğretim, yönetim, kurum kültürü ve özgün araştırmaları ile ulusal ve uluslararası düzeyde tanınan, tercih edilen ve ülkemizin gelişimine katkı sağlayarak kabul görmüş bir eğitim kurumu olmak.

Meslek Yüksekokulumuz genel ve yerel bağlamda üniversitemizin misyon ve vizyonuna uygun bir şekilde hareket etmektedir. Kuruluş felsefesine uygun olarak kamu ve özel sektörün nitelikli ara eleman ihtiyacını karşılama amacına yönelik, bu kuruluşlarla işbirliğinin artırılması doğrultusunda faaliyetlerde bulunmayı kamu ve özel sektörün ihtiyaçlarına yönelik yeni programlar açılması için bu kuruluşlarla ortak çalışmalar yapmayı hedeflemektedir.

Bu bağlamda okulumuzda pasif durumda bulunan iki programa ilave olarak 2022 yılı içerisinde yeni bir program teklifimiz de olmuştur. Açılmasını teklif ettiğimiz "E-Ticaret" programı YÖK tarafından reddedilmiştir. Ayrıca üniversitemizin *DEPREM* konulu misyon farklılaşması doğrultusunda Sivil Savunma ve İtfaiyecilik programımızda arama-kurtarma-ilk yardım konularında proje tabanlı çalışmalar yapılması hedeflenmektedir. Meslek Yüksekokulumuz temel amaçlarına ve hedeflerine katkı sağlayacak her düşünceye açık ve katılımcı bir yönetim anlayışını göstermek düşüncesini ön planda tutmaktadır.

A. LİDERLİK, YÖNETİŞİM VE KALİTE

A.1. Liderlik ve Kalite

A.1.1. Yönetişim modeli ve idari yapı

Yüksekokul Kurulu - Müdür - Yönetim Kurulu

Müdür

Yardımcısı

Bilgisayar Teknolojileri Bölümü

Finans Bankacılık ve Sigorta Bölümü

Mülkiyet Koruma ve Güvenlik Bölümü

Yönetim ve Organizasyon Bölümü

Dış Ticaret Bölümü

Tasarım Bölümü

A.1.2. Liderlik

Birimimizde teşkilat şemamızda da görüleceği gibi meslek yüksekokullarında hiyerarşik yapıya kanun ve yönetmeliklere göre düzenlenmiş yönetim modeli uygulanmaktadır. Birimimizde kalite çalışmaları pandemi (2020) öncesinde başlamış, ders bilgi paketleri oluşturulmuş, kişisel ve bölüm öz değerlendirme raporları hazırlanmıştır. Maalesef pandemi döneminde bu çalışmalar sekteye uğramıştır. Üniversitemizde devam eden kalite çalışmaları kapsamında memnuniyet anketlerinin dönütleri birimimizle paylaşılmış, birimimizde bu doğrultuda toplantılar düzenlenmiş, gerçekleştirilen çevrimiçi toplantılara katılım sağlanmış, düzeltici ve önleyici faaliyetler kapsamında bazı tedbirler alınmıştır. En son düzenlenen ve dijital ortamda ilerleyen yeni formattaki ders, bölüm ve birim değerlendirme raporları ciddiyetle yürütülmektedir. Geline bu noktada yönetici ve hocalarımızda kalite bilincinin oluştuğu söylenebilir. Bununla birlikte her kademedeki PUKO döngüsünü yerleştirebilmek için çalışmalarımız devam edecektir. Birimimizin web sayfasını güncel tutmak için gerekli görevlendirmeler yapılmış ve bunlar web sayfamızda gösterilmiştir.

A.1.3. Kurumsal dönüşüm kapasitesi

Kurumda henüz işlevsel bir performans göstergesi bulunmamakla birlikte stratejik amaçlarına uygun olacak şekilde ilgili madde için planlamalar yapılmaktadır. İdari personel performans ölçme kriterleri ise henüz belirlenmese de personeli işe alıştırmak, bilgi ve beceresini artırmak ve yapılan hata sayısını en aza indirmek amacıyla personelin tamamına yakınının çeşitli eğitim ve kurslara katılması sağlanmıştır. Kurum düzenli olarak yıllık faaliyet raporları oluşturur ve üniversite ile ortak kurum içi öz değerlendirme raporları düzenler.

A.1.4. İç kalite güvencesi mekanizmaları

Kurumun Kalite Komisyonunun süreç ve uygulamaları tanımlıdır, kurum çalışanlarınca bilinir. Kalite komisyonunun yetki, görev ve sorumlulukları ile organizasyon yapısı tanımlanmıştır. Kurum; kalite faaliyetlerini, üniversite kalite politikalarıyla bütünleşik olarak çalışan kaliteden sorumlu kurul yardımıyla yürütür.

A.1.5. Kamuoyunu bilgilendirme ve hesap verebilirlik

Kurumumuz akademik ve idari personeline,

öğrencilerine ve topluma karşı sorumluluğunun gereği olarak eğitim öğretim, araştırma-geliştirme faaliyetleri ile ilgili güncel verileri kamuoyuyla paylaşmaktadır. Kurum tarafından paylaşılan verilerin güncelliğinin, doğruluğunun ve güvenilirliğinin takip ve paylaşımı görevlendirilen personel aracılığıyla temin edilmektedir. Kamuoyunu bilgilendirmek amacıyla meslek yüksekokulumuz ve üniversitemizin resmî internet sayfalarıdır.

A.2. Misyon ve Stratejik Amaçlar

A.2.1. Misyon, vizyon ve politikalar

Misyon

Uluslararası çağdaş eğitim sürecine uygun eğitim vererek; etik değerlere bağlı, çok yönlü düşünebilen, teoriyi uygulamaya aktarabilen, değişen piyasa koşullarına uyum sağlayabilecek nitelikli ara iş gücü yetiştirmek.

Vizyon

Eğitim, öğretim, yönetim, kurum kültürü ve özgün araştırmaları ile ulusal ve uluslararası düzeyde tanınan, tercih edilen ve ülkemizin gelişimine katkı sağlayarak kabul görmüş bir eğitim kurumu olmak.

Meslek Yüksekokulumuz genel ve yerel bağlamda üniversitemizin misyon ve vizyonuna uygun bir şekilde hareket etmektedir. Kuruluş felsefesine uygun olarak kamu ve özel sektörün nitelikli ara eleman ihtiyacını karşılama amacına yönelik, bu kuruluşlarla işbirliğinin artırılması doğrultusunda faaliyetlerde bulunmayı kamu ve özel sektörün ihtiyaçlarına yönelik yeni programlar açılması için bu kuruluşlarla ortak çalışmalar yapmayı hedeflemektedir.

Bu bağlamda okulumuzda pasif durumda bulunan iki programa ilave olarak 2022 yılı içerisinde yeni bir program teklifimiz de olmuştur. Açılmasını teklif ettiğimiz "E-Ticaret" programı YÖK tarafından reddedilmiştir. Ayrıca üniversitemizin *DEPREM* konulu misyon farklılaşması doğrultusunda Sivil Savunma ve İtfaiyecilik programımızda arama-kurtarma-ilk yardım konularında proje tabanlı çalışmalar yapılması hedeflenmektedir. Meslek Yüksekokulumuz temel amaçlarına ve hedeflerine katkı sağlayacak her düşünceye açık ve katılımcı bir yönetim anlayışını göstermek düşüncesini ön planda tutmaktadır.

Birim içinde görev yapan akademik personelin yıl içerisindeki performansları anket ve raporlar ile değerlendirilmekte ve sonuçlar birim personeli ile paylaşılmaktadır. Kalite süreçlerinde iç paydaşların katılımını sağlamak ve görüşlerini almak amacıyla, üniversitemiz Kalite Koordinatörlüğü tarafından yürütülen birim ziyaretleri kapsamında ilk olarak 16.6.2021 tarihinde Kalite Toplantısı yapılmış, birimimiz memnuniyet açısından üniversitemizdeki en yüksek oranı alması sevindirici bir durum olmuştur. Bunun yanında birim içinde görev yapan idari personel ile ilgili herhangi bir değerlendirme süreci yer almamaktadır. Bu durum personel performansını da olumsuz etkilemektedir.

A.2.2. Stratejik amaç ve hedefler

(Amaç 1) Kurumsallaşmayı Sağlayarak Şeffaf ve Sürdürülebilir Bir Kurum Kültürü Oluşturmak

- Hedef 1.1. Sistemli Bir Şekilde Kurumsallaşmanın Faydaları ve Öneminin Tüm Paydaşlara Aktarılması
- Hedef 1.2. Üniversitemiz ile Yüksekokulumuz Kültür ve Değerlerinin Tüm Paydaşlar Tarafından Benimsenmesi
- Hedef 1.3. Kurumsal Yönetim Süreçlerine Yönelik Tüm Paydaşlara Bilgilendirici Eğitimlerin Verilmesi
- Hedef 1.4. Yükseköğretim Kalite Güvence Sistemi'nin İşleyişi, Çıktıları ve Önemine Yönelik Eğitimlerin Düzenlenmesi
- Hedef 1.5. Üniversitemiz Kalite Politikası ve Hedeflerine Uygun Bir Çalışma Sisteminin Oluşturulması ve Sürdürülebilirliğinin Sağlanması
- Hedef 1.6. Birim İçerisindeki Önemli İstatistiklerin, Etkinliklerin, Evrakların ve İş Süreçlerinin Bir Paylaşım Sayfası İçerisinde Toplanması, Takip Edilmesi ve Raporlanması
- Hedef 1.7. Çalışanlar ve Öğrencilere Yönelik Sosyal, Akademik Etkinliklerin Düzenlenmesi ve Sayılarının Artırılması
- Hedef 1.8. Personellere Yönelik Eğitsel ve Bireysel Gelişim Etkinliklerinin Düzenlenmesi ve Sayılarının Artırılması

(Amaç 2) Eğitim-Öğretimin Kalitesini Artırmak

- Hedef 2.1. Yüksekokulumuz Fiziksel ve Akademik Altyapısının İyileştirilmesi
- Hedef 2.2. Program Tasarım ve Çıktılarının İyileştirilmesine Yönelik Eğitimlerin ve Dokümanların Hazırlanması
- Hedef 2.3. Programlardaki Eğitimlere Uygun Veri Tabanları ve Kütüphanelere Yönelik Bilgilendirmelerin Yapılması
- Hedef 2.4. Öğrencilere Yönelik Eğitsel Etkinliklerin (Teknik Gezi, Sempozyum, Kongre vb.) Düzenlenmesi ve Sayılarının Artırılması
- Hedef 2.5. Öğrencilerin Kariyer Hedeflerini Daha İyi Belirleyebilmeleri Adına Bilgilendirmelerin Yapılması ve Sayılarının Artırılması
- Hedef 2.6. Danışmanlık Hizmetlerinin Geliştirilmesine Yönelik Akademik Personele Bilgilendirici Eğitimlerin Düzenlenmesi
- Hedef 2.7. Özel Öğrencilerimizin Fiziksel, Eğitimsel ve Sosyal Alanlardaki Erişilebilirliğinin Artırılması
- Hedef 2.8. 21. yy. Becerileri, Liderlik, Girişimcilik ve İnovasyon Odaklı Eğitimlerin Düzenlenmesi

A.2.3. Performans yönetimi

Üniversitemiz idari personellerini kapsayan performans değerlendirme sistemi [EBYÜ İnsan Kaynakları Yönergesi](#) doğrultusunda yürütülmektedir.

Performans değerlendirmesi; değerlendiricilerden kaynaklı hataları en alt düzeye indirmek amacıyla en az 3 değerlendirici tarafından çok yönlü olarak yapılır.

Çok Kaynaklı Değerlendirmeler:

360 Derece Performans Değerlendirme Sistemi

- 1990'lı yılların başlangıcından itibaren artmaya başlamış ve günümüzde yaygın olarak kullanılmaktadır.
- İş görenler hakkında iş arkadaşlarının, üstlerinin ve astlarının yaptıkları değerlendirme veya geri-bildirimleri içeren sistemdir.
- İş görenlerin ilişkide bulunduğu insanlardan güvenilir ve anonim geri-bildirim aldığı bir sistemdir.

A.3. Yönetim Sistemleri

A.3.1. Bilgi yönetim sistemi

Birimimize ait verilerin yönetimi için üniversitemiz tarafından akademik ve idari personelin memnuniyet, şikâyet ve önerilerini belirlemek ve izlemek amacıyla geliştirilmiş olan memnuniyet anketleri kapsamında bilgi yönetim sistemi kullanılmaktadır.

A.3.2. İnsan kaynakları yönetimi

Birimimize ait verilerin yönetimi için üniversitemiz tarafından akademik ve idari personelin memnuniyet, şikâyet ve önerilerini belirlemek ve izlemek amacıyla geliştirilmiş olan memnuniyet anketleri kapsamında bilgi yönetim sistemi kullanılmaktadır.

A.3.3. Finansal yönetim

Birimimize ait verilerin yönetimi için üniversitemiz tarafından akademik ve idari personelin memnuniyet, şikâyet ve önerilerini belirlemek ve izlemek amacıyla geliştirilmiş olan memnuniyet anketleri kapsamında bilgi yönetim sistemi kullanılmaktadır.

A.3.4. Süreç yönetimi

Birimimize ait verilerin yönetimi için üniversitemiz tarafından akademik ve idari personelin memnuniyet, şikâyet ve önerilerini belirlemek ve izlemek amacıyla geliştirilmiş olan memnuniyet anketleri kapsamında bilgi yönetim sistemi kullanılmaktadır.

A.4. Paydaş Katılımı

A.4.1 İç ve dış paydaş katılımı

Birimimizde iç paydaş katılımında öğrenci anketleriyle ilgili üç konuda düzeltici ve önleyici faaliyet gerçekleşmiş, bununla ilgili cevabımız koordinatörlüğe bildirilmiştir.

Bugüne kadar ilçe konumu itibariyle oluşturulamamış olan dış paydaşlarımız 11.08.2023 tarih ve 284094 sayılı yazımızla koordinatörlüğümüze bildirdiğimiz Bölüm ve Birim Danışma Kurulları çerçevesinde tanımlanmıştır. Bölüm ve Birim Danışma Kurullarımızda kurum dışında olanlar aynı zaman da dış paydaşlarımız konumundadır. Mezun bilgi sistemimiz henüz oluşturulamamıştır.

A.4.2. Öğrenci geri bildirimleri

Öğrenci geri bildirim sisteminde; Kurum içi resmi iletişim yöntemi Kalite yönetim sistemi geri bildirim ekranı ve e-postadır.

Bunların dışında öğrenci memnuniyet anketleri düzenlenmektedir.

A.4.3. Mezun ilişkileri yönetimi

Mezun öğrenci bilgi havuzu oluşturulması planlanmaktadır.

A.5. Uluslararasılaşma

A.5.1. Uluslararasılaşma süreçlerinin yönetimi

Birimimizde EBYÜ Uluslararası İlişkiler Koordinatörlüğü yönlendirmesiyle bizim olumlu yaklaşımımızla Bilgisayar Teknolojileri Bölümü'nde 1 (bir) adet yabancı uyruklu Öğretim elemanı alınması planlanmaktadır.

A.5.2. Uluslararasılaşma kaynakları

Birimimizde EBYÜ Uluslararası İlişkiler Koordinatörlüğü yönlendirmesiyle bizim olumlu yaklaşımımızla Bilgisayar Teknolojileri Bölümü'nde 1 (bir) adet yabancı uyruklu Öğretim elemanı alınması planlanmaktadır.

A.5.3. Uluslararasılaşma performansı

Birimimizde EBYÜ Uluslararası İlişkiler Koordinatörlüğü yönlendirmesiyle bizim olumlu yaklaşımımızla Bilgisayar Teknolojileri Bölümü'nde 1 (bir) adet yabancı uyruklu Öğretim elemanı alınması planlanmaktadır.

B.EĞİTİM VE ÖĞRETİM

B.1. Program Tasarımı, Değerlendirmesi ve Güncellenmesi

B.1.1 Programların tasarımı ve onayı

Birimimizde program tasarımı süreçlerinde dış paydaşlarımız yeni oluşturulduğu için henüz paydaş katılımı gerçekleştirilememiştir. Programlarımızda pandemi öncesinde ders bilgi paketleri içerisinde kazanımlar ve öğrenci iş yükleri dersin öğretim elemanı tarafından oluşturulmuştur.

Birimde yeni açılacak programlar için üniversitemizin standart kuralları ve bu konuda hazırladığı dokümanlar kullanılmakta kendi içimizdeki değerlendirmelerden sonra konu MYÖK'ta görüşülmekte diğer MYÖ'lerden görüş alınmakta daha sonra Senato'da karara bağlanmaktadır. Bu konuda elimizdeki imkânlar, personel ve ülke ihtiyaçları ön planda tutulmaktadır. Bütün olumlu şartlara rağmen YÖK onay vermeyebilmektedir. Mesela 2021 yılında çok gündemde olan e-ticaret (dijital pazarlama) alanında elverişli şartlara, personele sahip olmamıza ve ülkemize o tarihte sadece üç üniversitede olan E-Ticaret programının açılma teklifime YÖK önce onay vermiş, sonra bir yanlışlık olduğunu belirterek onayı iptal etmiştir.

B.1.2. Programın ders dağılım dengesi

Mevcut öğretim elemanlarının sayısına göre eşit ders dağılımı yapılmakta olup tüm öğretim elemanları zorunlu ders saatini doldurmasına özen gösterilmektedir.

B.1.3. Ders kazanımlarının program çıktılarıyla uyumu

Ders bilgi paketleri Bologna sürecine uygun olarak düzenlenmiş ve doğruluk oranı %100 dür.

B.1.4. Öğrenci iş yüküne dayalı ders tasarımı

Birimimizde tüm eğitim türleri içerisinde (örgün, uzaktan, karma) o eğitim türünün doğasına uygun yaklaşımlar sergilenmeye çalışılmaktadır. Öğretim elemanları her dönem başında "Haftalık İçerik ve Değerlendirme Formu"yla gireceği derslerde haftalık olarak hangi konuları işleyeceğini, ne tipte (kısa sınav, ödev, uygulama, ödev, portfolyo vb.) kaç sınav yapacağını, bunların başarı yüzdelerinin ne olacağını müdürlüğümüze bildirmektedir

B.1.5. Programların izlenmesi ve güncellenmesi

Birimde yeni açılacak programlar için üniversitemizin standart kuralları ve bu konuda hazırladığı dokümanlar kullanılmakta kendi içimizdeki değerlendirmelerden sonra konu MYÖK'ta görüşülmekte diğer MYÖ'lerden görüş alınmakta daha sonra Senato'da karara bağlanmaktadır.

Birimimiz ön lisans eğitimi veren meslek yüksekokulu olduğu için ve son dönemde YÖK'ün bizim gibi kurumlarda sadece öğretim ve uygulama çalışmalarını öncelemesinden dolayı araştırma süreçlerine yönelik bir yaklaşımımız bulunmamaktadır.

Birimimiz Üniversitemiz Toplumsal Katkı Politikası doğrultusunda D.1 maddesinde dile getirilen stratejiyi dikkate almakta, özellikle Sivil Savunma ve İtfaiyecilik Programı öğretim görevlisi ve öğrencileriyle birlikte öncelikle ilçemize yönelik bir proje çalışması tarafımızdan planlanmaktadır.

B.1.6. Eğitim ve öğretim süreçlerinin yönetimi

B.1. Programların Tasarımı ve Onayı

Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesinde programların tasarımı, onayı ve güncellenmesi ile ilgili süreçler ve bu süreçlerin yönetsel ve organizasyonel yapısı [Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Kalite Güvence Sistemi Uygulama Rehberi](#)'nin "3.1. Programların Tasarımı, Onayı, Amaçları, İzlenmesi ve Güncellenmesi" başlığında tanımlanan kalite standartları çerçevesinde yürütülmektedir.

Program amaç ve çıktılarının Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ) ile ilişkilendirilmesi her programın açılış aşamasında yapılmakta ve internet sayfasında "Ders Bilgi Paketi" sekmesi aracılığı ile kamuoyu ile paylaşılmaktadır. Program dışından alınan derslerin program çıktılarıyla uyumu da sağlanmaktadır.

Üniversitede, uzaktan-karma eğitim modelleri ile yürütülen programlar bulunmaktadır. Söz konusu bölümlerin uzaktan eğitim süreçleri ile ilgili farklı talepleri dikkate alınmaktadır.

Programların tasarım ve onay süreci, Kalite Güvence Sistemi Uygulama Rehberi çerçevesinde [Eğitim Stratejileri Geliştirme Koordinatörlüğü](#) (ESGK) ve Senato tarafından izlenmekte ve iyileştirilmektedir. Bu çerçevede, bu sürecin daha sistematik bir şekilde takip edilmesi için 2020 yılında Program Tasarım ve Onayı Süreç İzleme Formu oluşturulmuş ve 2021 yılından itibaren uygulanması planlanmıştır.

Ders dağılımına ilişkin ilke ve yöntemler EBYÜ "Ders Dağılım Dengesi ve Buna Yönelik İlkeler" isimli Kalite Politikası ile belirlenmiş ve ders dağılımına ilişkin süreçler bu çerçevede yürütülmektedir. Ayrıca, ders dağılımında zorunlu ve seçmeli derslerin ağırlığına ilişkin hususlar EBYÜ Önlisans, Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin 17. maddesinde düzenlenmiştir. EBYÜ'deki tüm programların müfredatları kurumsal internet sayfasında ilan edilmiştir. Ders dağılım dengesi öğrenci ilgi ve yeteneklerine göre hazırlanmakta ve seçmeli dersler en az %25 ağırlığa sahip olmaktadır.

EBYÜ'deki tüm programlar için program çıktıları ve ders kazanımları ilişkilendirilmiş olup kurumsal internet sayfasında ilan edilmiştir.

TYYÇ 6. düzey (lisans eğitimi) yeterliliklerinde tanımlanmış alana özgü yetkinliklerden biri olan "Sosyal hakların evrenselliği, sosyal adalet, kalite kültürü ve kültürel değerlerin korunması ile çevre koruma, iş sağlığı ve güvenliği konularında yeterli bilince sahip olma" yetkinliğini öğrencilere kazandırmak için üniversite seçmeli dersi uygulaması yapılmaktadır. Söz konusu

derslerin (program dışından alınan dersler) program çıktılarıyla uyumu, ders bilgi paketleri ile kurumsal internet sayfasında duyurulmuştur. *2020/2021 eğitim öğretim yılı bahar yarıyılı sonunda üniversite seçmeli ders grubunda düzenlemeler yapılmıştır.*

Ders bilgi paketi oluşturulurken öğretim elemanı öğrencilerin her bir öğrenme etkinliği için ortalama ne kadar süre harcayacağını belirleyerek toplam iş yükünü hesaplar, dersin AKTS kredisini tespit eder ve dönem başında ilan eder.

Öğrenci iş yükü kredisi hesaplanırken mesleki uygulamalar, değişim programları, staj ve projeler hesaplama katılır.

Programlarda öğrenci iş yükünün belirlenerek kredi belirlenmesine öğrenci katılımının sağlanması için öğretim süreci değerlendirme anketine bir soru eklenmiştir ve 2021-2022 öğretim yılından itibaren bu anketin yapılması planlanmaktadır.

Ölçme ve değerlendirme uygulamaları yürürlükteki [Önlisans, Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği](#) ile [Ölçme Değerlendirme Uygulama Esasları](#)na göre yapılmaktadır. Uzaktan öğretim süreçleri için [Ölçme ve Değerlendirme İlkeleri](#) her yarıyıl senato tarafından belirlenmekte ve ilan edilmektedir. Ayrıca, salgının seyrine göre ölçme ve değerlendirme süreçleri gözden geçirilerek gerekli düzenlemeler yapılmakta ve [Uzaktan Öğretim Süreci Uygulama Esasları](#) güncellenmektedir.

Üniversitede eğitim-öğretim süreçlerinin tümünde operasyonel ve yönetsel bilişim işlemleri öğrenci otomasyon yazılımı aracılığı ile yürütülmektedir.

Dezavantajlı öğrencilerin derslere erişimine destek vermek amacıyla diğer üniversitelerle yazışma yapılarak sınavlar ve ödevler için bulundukları yerdeki bilişim imkanlarından yararlanma fırsatları oluşturulmuştur.

Çevrimiçi sınav güvenliği ile ilgili ilkeler belirlenerek öğrencilere EBYÜ internet sayfası aracılığıyla [ilan edilmektedir](#). Ölçme ve değerlendirme ilkeleri ve uygulamaları sürekli izlenmekte ve gerekli iyileştirmeler yapılmaktadır. Ayrıca, her yarıyıl başarı notları dağılımları incelenerek değerlendirme süreçlerine ilişkin tutarlılık analizleri yapılmaktadır.

B.2. Öğrenci Kabulü ve Gelişimi

Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi merkezi yerleştirme, yatay geçiş, çift dal, yan dal, özel yetenek sınavları, ulusal ve uluslararası değişim programları, uluslararası öğrenci kabulü, çeşitli tamamlama programları dahilinde ve özel öğrenci statüsünde; önlisans, lisans ve lisansüstü programlarına öğrenci kabul eder.

Önceki öğrenmelerin tanınmasında öğrenci iş yükü temelli kredilerin kullanılması EBYÜ Önlisans, Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin 19. maddesinde tanımlanan şekliyle [Muafiyet ve İntibak İşlemleri Uygulama Esasları](#)'na göre gerçekleştirilmektedir. Önceki öğrenmenin tanınmasına yönelik süreçler Muafiyet ve İntibak İşlemleri Uygulama Esasları'na göre akademik birimler tarafından yürütülmektedir.

EBYÜ öğrenci kabullerine yönelik kriterler ve süreçleri internet sitesi ve sosyal medya vasıtasıyla paydaşlara duyurmaktadır. Merkezi yerleştirmeye gelen öğrenci grupları dışında, [Uluslararası Öğrenci Kabulü Başvuru Kılavuzu](#), [Yatay Geçiş Uygulama Esasları](#) ve [Çift Anadal ve Yandal Programı Uygulama Esasları](#) tanımlanmış ve ilan edilmiştir.

Öğrencinin akademik ve kariyer gelişimini izlemek için [Önlisans ve Lisans Öğrenci Danışmanlık Uygulama Esasları](#) doğrultusunda danışmanlık hizmetleri verilmektedir. Bu hizmetlerin niteliği [öğrenci memnuniyet anketleri](#) ile ölçülmekte ve değerlendirilmektedir. Diploma ve yeterlilikleri gösteren diploma eki ile ilgili süreçler [Diploma, Diploma Eki ve Diğer Belgelerin Düzenlenmesine İlişkin Uygulama Esasları](#)'na göre yürütülmektedir.

Uzaktan öğretim sürecinde öğrencilere daha etkin danışmanlık hizmeti sağlamak amacıyla her programa danışmanlık dersi tanımlanmış ve haftalık olarak canlı ders şeklinde yürütülmüştür.

Değişim programlarından yararlanan öğrencilerin iş yükü kredileri [Erasmus Öğrenci Öğrenim ve Personel Hareketliliği Yönergesi](#) ve Akademik Tanınma Belgesi kapsamında herhangi bir ek çalışmaya gerek kalmaksızın tanınmaktadır.

2021-2022 Eğitim-Öğretim Yılında Erzincan Kültür Eğitim Vakfı (EKEV) ile Üniversitemiz arasında imzalanan protokol ile öğrencilerimizin başarıları doğrultusunda burs imkanı sağlanmış ve 2021 ÖSYM tercih kılavuzunda yer almıştır.

B.3. Öğrenci Merkezli Öğrenme, Öğretme ve Değerlendirme

Öğretim sürecinde öğretim elemanı tarafından tasarlanan [ders bilgi paketi](#) içerisinde kullanılacak öğrenme yöntem ve yaklaşımları, göz önünde bulundurulacak bireysel farklılıklar, engel ve erişim kısıtlarının nasıl giderileceği ve dersin yürütülmesi ile ilgili diğer detaylar belirtilmektedir.

Öğretim süreçlerinde; uzaktan/karma eğitime uygun, aktif ve etkileşimli öğrenci katılımını sağlayan güncel ve öğrenci odaklı öğretim yöntem ve tekniklerinin kullanılması teşvik edilmektedir. 2020-2021 güz döneminde uygulanmak üzere Senato tarafından belirlenen

[uygulama esasları](#)nın takip eden süreçlerde uzaktan/karma öğretim süreçlerinde de uygulanmasına devam edilmesi planlanmaktadır. Söz konusu uygulama esaslarının “2. Derslerin Planlanması ve Öğrenme Yönetim Sistemi (LMS/Kampüs) Üzerinden Yürütülmesi” ve “12. Sınavlar” başlıkları öğretim yöntem ve tekniklerinin çeşitlendirilmesine ilişkin hususları içermektedir. Ölçme ve değerlendirme süreçlerinde geleneksel öğretim ortamlarında kullanılan değerlendirme türlerinin yanı sıra düzey belirleyici ve biçimlendirici değerlendirme yöntemleri de kullanılmaktadır. Klasik değerlendirme yaklaşımları: Çoktan seçmeli, çoklu seçmeli, açık uçlu sorulardan oluşmaktadır. Alternatif (forum-tartışma, ödev, proje, kısa sınav, alıştırma, sınav vb.) değerlendirme yaklaşımları da kullanılmaktadır. Söz konusu değerlendirme araçları [Uzaktan Öğretim Süreci Uygulama Esasları](#)’nda belirlenmiş ve tüm paydaşlara ilan edilmiştir. Ölçme ve değerlendirme araçları Öğrenme Yönetim Sistemi aracılığı ile uygulanmakta ve takip edilmektedir. Ayrıca, eğitimcilerin eğitimi programı içeriğinde uzaktan ve karma öğretim modellerine uygun şekilde [materyal geliştirme ve ölçme değerlendirme teknikleri](#) bulunmaktadır.

2020-2021 eğitim öğretim yılı bahar yarıyılı sonunda Sürekli Eğitim Merkezi tarafından eğitici eğitimi programı düzenlenmiştir.

Öğrencilerin tüm süreçlere ilişkin geri bildirimleri [Kalite Güvence Sistemi Uygulama Esasları](#) kapsamında alınmaktadır. Üniversite internet sayfasından duyurular yolu ile öğrencilere anket uygulanmakta, öğrenci geri bildirimlerine göre düzenleme ve iyileştirme yapılmaktadır. Dijital Dönüşüm Ofisi Koordinatörlüğü yönetiminde [dijital beceriler iletişim formu](#) aracılığıyla öğrenciler soru ve görüşlerini iletmektedir. ERUZEM (Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi) internet sayfasında oluşturulan [canlı destek uygulaması](#) ile öğrencilerin anlık problemleri ve talepleri takip edilmekte, sorun yaşayan öğrencilere destek sağlanmaktadır.

Öğrencilerin geri bildirimlerinin ve sorunlarının daha hızlı alınması amacıyla geri bildirim mekanizmalarının iyileştirilmesi kapsamında 2020 yılında [Rektörlük İletişim Merkezi \(RİMER\)](#) uygulamasına başlanmıştır. Diğer taraftan, uzaktan öğretim sürecinde gerçekleştirilen öğretim faaliyetleri ile ilgili öğrencilerin görüşlerini almak amacıyla Öğretim Süreci Değerlendirme Anketi uygulanmıştır. Bu anket sonuçları doğrultusunda [Uzaktan Öğretim Süreci Uygulama Esasları](#)’nda düzenlemeler yapılmıştır. Ayrıca, öğrencilerin karar alma mekanizmalarına katılımını sağlamak üzere Senato Kararı ile bir öğrenci temsilcisi senato üyesi olarak seçilmiş ve toplantılara katılımı sağlanmıştır. *Güz ve bahar yarıyıllarında uzaktan eğitim süreci öğrenci ve öğretim elemanı memnuniyet anketleri düzenlenmiş ve öğrenci temsilcisi geri bildirimleri de dikkate alınarak revizyonlar yapılmıştır. Ayrıca, Alo öğrenci biriminin değerlendirilmesi amacıyla çağrılarının görüşme düzeylerini ölçen online bir anket uygulanmaktadır.*

Öğrenci danışmanlıkları [Önlisans ve Lisans Öğrenci Danışmanlık Uygulama Esasları](#)’na göre yürütülmektedir. Uzaktan eğitim sürecinde akademik danışmanlık süreçleri, 2020-2021 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Yarıyılı [Uzaktan Öğretim Süreci Uygulama Esasları](#)’nın “5. Danışmanlık Hizmetleri” başlığında ifade edildiği şekilde her bir sınıf öğrenci danışmanlığı için belirlenen takvimde sanal sınıflar düzenlenmesi yoluyla yürütülmektedir. Bu uygulama, öğrencilerin danışmanlara efektif olarak erişimini sağlamaktadır.

- “Bağıl Değerlendirme Uygulama Esasları” yürürlükten kaldırılmış ve başarıyı daha doğru

*ölçmek amacı ile yeniden hazırlanan “Ölçme ve Değerlendirme Uygulama Esasları”
Üniversitemiz Senatosunca kabul edilerek yürürlüğe girmiştir.*

B.4. Öğretim Elemanları

Eğitim-öğretim kadrosunun planlanmasında, Yüksek Öğretim Kurulu’nun belirlediği asgari öğretim elemanı gereksinimleri ve norm kadrolar dikkate alınır. Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi diğer yükseköğretim kurumlarından farklı olarak 2020 yılı için tüm akademik kadroların planlama, kararlaştırma ve atama süreçlerini [Akademik İlan Takvimi](#) çerçevesinde belirlemiş ve kamuoyu ile paylaşmıştır. Birimler Akademik İlan Takvimi’nde belirlenen sürece göre akademik kadro taleplerini norm kadro planları çerçevesinde standart formlar kullanarak Rektörlüğe bildirirler. Akademik personel alımı 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanunu, Devlet Yükseköğretim Kurumlarında Öğretim Elemanı Norm Kadrolarının Belirlenmesine ve Kullanılmasına İlişkin Yönetmelik ve [Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Atama ve Yükseltme Kriterleri](#) doğrultusunda belirlenen esaslara göre yapılır. Bununla birlikte, [2020 yılında uygulanan Atama ve Yükseltme Kriterleri](#) 2021 yılında uygulanmaya başlamak üzere iyileştirme amacıyla güncellenmiştir.

Her yarıyıl da hangi derslerin açılacağı ve bu derslerin kimler tarafından yürütüleceği ilgili yarıyıl ders kayıtlarından iki ay öncesine kadar öğretim elemanlarının uzmanlık alanlarına göre bölümler tarafından belirlenir. Programların yürütülmesi için yeterli sayıda veya nitelikte öğretim elemanının olmadığı durumlarda, diğer birim veya kurumlardan öğretim elemanı görevlendirilebilir. Bölüm başkanı, ihtiyaç duyulan öğretim elemanının uzmanlık alanı ile yürütülecek dersin içeriğini birim yönetimine sunar. Ders vermek üzere görevlendirilecek olan kişinin yetkinlikleri (çalışma alanı/akademik uzmanlık alanı vb.) ile ders içeriklerinin örtüşmesi durumunda görevlendirme yapılır.

Eğitim-öğretim kadrosunun akademik ve mesleki gelişimlerini sürdürmek ve öğretim becerilerini iyileştirmek için her yıl [akademik ve eğitsel içerikli eğitimler](#) yapılmaktadır. Eğitim kadrosunun eğitim-öğretim performansını izleme amacıyla her yarıyıl sonunda öğrencilere [öğretim süreci değerlendirme anketi](#) uygulanmakta ve değerlendirilmektedir.

Akademik personelin, akademik çalışmalara özendirilmesi için destek sağlamak üzere üniversite dışı kurumlar ile işbirliği yapılmaktadır. Ayrıca, yürürlükteki mevzuata göre [akademik teşvik ve ödül sistemi](#) uygulanmaktadır.

B.5. Öğrenme Kaynakları

Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi uzaktan eğitim altyapısı öğrenme kaynakları açısından yeterli seviyededir. Öğretim Yönetim Sistemi (ÖYS) olarak, açık kaynak kodlu Moodle sisteminin yanı sıra kullanışlı bir ara yüze sahip, tutarlı, esnek, erişilebilir, platformdan bağımsız, tarayıcı desteği olan bir yazılım kullanılmaktadır. Kullanmakta olduğumuz öğrenme

yönetim sistemi; öğrenci, eğitim, yönetim ve canlı ders uygulamalarından oluşmaktadır.

Canlı ders modülü; oturumlar, odalar, kayıtlar performans düzenlemeleri, kurumlar, düğümler, sunucular ve ayarlar bölümlerinden oluşmaktadır. Canlı ders için tamamen yerli yazılım olan Perculus canlı ders sistemi kullanırken, 28 sanal sunucu üzerinde ise açık kaynak kodlu BigBlueButton canlı ders sistemi kullanılmaktadır.

Öğrencilere sunulan öğrenme kaynakları ile ilgili öğrenci geri bildirimleri uzaktan eğitim sürecinde [dijital beceriler iletişim formu](#), canlı destek uygulaması ve [uzaktan öğretim süreci memnuniyet anketi](#) aracılığı ile alınmaktadır.

Uzaktan öğretim sürecinde altyapı için gerekli donanım, yükleme testleriyle sürekli izlenmekte ve ihtiyaç durumunda fiziksel ve sanal kaynaklar artırılmak suretiyle; yazılımlar da güvenlik ve işlevsellik özelliklerinin artırılması için düzenli olarak son sürümlerine güncellenmektedir.

Pandemi döneminde de Üniversitemiz öğrenci ve personele yönelik sosyal, kültürel ve sportif faaliyetler planlamış ve gerçekleştirmiştir. Pandemi şartları gereği bu faaliyetler çevrim içi yapılmış olup katılımcılar bilgisayar veya mobil cihazlar vasıtasıyla etkileşimli bir şekilde katılmışlardır. Bu etkinlikler Üniversite internet sayfasından ve sosyal medya hesaplarından duyurulmuştur.

Üniversitedeki tesis ve altyapının kullanılması 27.10.1971 tarihli ve 13999 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan “Devlet Binaları İşletme Bakım Onarım Yönetmeliği”ne göre yapılmaktadır. Üniversitede alt yapı ve tesisler, bilişim destekli çevrim içi randevu ve yönetim sistemi vasıtasıyla kullanıcılarının erişimine hizmet vermekte olup bazı özel mekanlar için yönergeler hazırlanmış ve yayınlanmıştır.

Erzincan Binalı Yıldırım Üniversitesi öğrenci ve akademik personel sayısındaki artışa paralel olarak fiziksel altyapısını da iyileştirmektedir. Bu kapsamda 2020 yılında Mühendislik Fakültesi laboratuvarlar binası, BESYO Hizmet ve salonları ve Rektörlük hizmet binası inşaatına devam edilmiş, merkez kütüphane binası inşaatı tamamlanarak [hizmete açılmıştır](#). Üniversitemiz 2019 yılındaki kapalı m2 alanını artırarak 2020 yılı sonu itibarıyla; Erzincan Merkezde sekiz, ilçelerde yedi ve Yalnızbağ merkez yerleşkesi olmak üzere toplam on altı farklı yerleşkede 308.000 m2 si kapalı alan olmak üzere toplam 2.350.000 m2 alanda hizmet vermektedir.

Erzincan Binalı Yıldırım Üniversitesi’nde uzaktan eğitim ile yürütülen iki program bulunmakta olup üniversitenin uzaktan eğitim altyapısını oluşturan yazılım ve donanım imkanları bu programlar için de kullanılmaktadır.

2020-2021 eğitim-öğretim yılı güz yarıyılı uzaktan öğretim süreci uygulama esasları doğrultusunda engelli öğrencilere yönelik gerekli önlemlerin bölüm başkanlıklarının koordinasyonunda öğretim elemanları tarafından alınması karara bağlanmıştır. Ayrıca,

Üniversitede 2008 yılından beri [Engelli Öğrenci Birimi](#) faaliyetlerine devam etmektedir. Birim tarafından öğrencilerden gelen talepler doğrultusunda ilgili birimlerle iletişime geçilerek gerekli destek sağlanmaktadır. Uzaktan öğretim sürecinde Engelli Öğrenci Birimi tarafından [paylaşım toplantıları](#) yapılmakta ve öğrencilerden geri bildirim alınmaktadır.

Engelli Öğrenci Biriminin çalışmaları ile engelli öğrenciler için gerekli altyapı hazırlığı tamamlanmış ve YÖK Engelsiz Üniversite Bayrak Ödülü için 2020 yılında başvuru yapılmıştır. Engelli Öğrenci Birimi 3 Aralık 2020 Dünya Engelliler Günü'nde engelli öğrencilerle [çevrim içi bir toplantı](#) gerçekleştirmiştir. Üniversitemiz Rektörü'nün de katıldığı toplantıda öğrencilerin uzaktan eğitimle ilgili sorunları dinlenmiş ve çözüm önerileri konuşulmuştur. *Uzaktan öğretim sürecinde engelli öğrenciler ile üç defa canlı görüşme yapılmıştır. Bu süreçte engelli öğrenciler danışmanları ve Engelli Öğrenci Birimi tarafından birebir takip edilmiştir.*

Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Anabilim dalı öğretim üyeleri haftalık ÖYS sistemi kullanılarak, canlı ders formatında öğrenciler ile çeşitli etkinlikler yapmaktadır. Psikolojik Danışma ve Rehberlik Araştırma Merkezi tarafından randevu aracılığı ile uzaktan öğretim sürecinde de [psikolojik danışma ve rehberlik hizmeti](#) verilmektedir. Uzaktan Eğitim internet sayfasında öğrencilerin her türlü problemlerini giderebilmek için e-posta, telefon, dijital beceriler iletişim formu, ÖYS ile ilgili tüm bilgilere ulaşabilecekleri doküman ve video bölümleri de mevcuttur.

Öğrenci ve mezunların günümüz iş dünyası şartlarına ve eğilimlerine uygun kariyer planı yapabilmeleri, kariyer planlarını hayata geçirebilmeleri ve ihtiyaç duyacakları nitelikleri kazanmaları için [Kariyer Merkezi](#) çeşitli faaliyetler yürütmektedir. *Kariyer merkezi yeni eğitim ve öğretim yılında itibaren mezun öğrencilere mezun kart kullanımı konusunda çalışmalar tamamlanma aşamasındadır.*

B.6. Programların İzlenmesi ve Güncellenmesi

Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi'nde mevcut programların güncellenmesinde Kalite Süreçleri Uygulama Takvimi esas alınmaktadır. Programlar güncellenirken belirli periyotlarla bölüm/program başkanlıkları tarafından yeni mezun ve mezun öğrencilere mezun program değerlendirme anketleri, son sınıf öğrencilerine öğrenci program değerlendirme anketi, öğretim elemanlarına öğretim elemanı program değerlendirme anketi ve dış paydaşlara dış paydaş program değerlendirme anketi yapılır ve değerlendirilir.

Programlar güncellenirken bölüm/program başkanlıkları yukarıdaki değerlendirmelerin yanı sıra güncel yükseköğretim politikalarını, ülkenin ve üniversitenin stratejik amaç ve hedeflerini, iç ve dış paydaş görüşlerini dikkate alır. Mevcut programların güncellenmesi sürecinde bölüm/program başkanlıkları tarafından şu hususları içeren bir dosya hazırlanır:

- Program amaçları
- Program çıktıları
- Program çıktıları-TYYÇ ilişkilendirmesi
- Müfredat
- Sistemik olarak alınmış paydaş görüşleri (anket sonuçları vb.)

Hazırlanan dosya bölüm kurulunda görüşülür ve birim kurulu onayından sonra Senato onayı için Rektörlüğe gönderilir. Eğitim Stratejileri Geliştirme Koordinatörlüğü (ESGK) tarafından dosyanın Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Kalite Güvence Sistemi'ne uygunluğu incelenir ve bir rapor hazırlanarak dosya değerlendirilmek üzere Senato'ya sunulur. Bölüm ve birim kurulu ile senato toplantılarına öğrenci temsilcisinin katılımı sağlanır. Programların güncellenmesi süreçleri tamamlandığında sonuçlar internet aracılığı ile tüm kamuoyu, iç ve dış paydaşlarla paylaşılır. Ayrıca program çıktıları açısından değerlendirmede ise bölümler tarafından her yarıyıl sonunda hazırlanan öz değerlendirme raporları kullanılır. Bu program güncelleme süreci COVID-19 pandemisi nedeniyle acil uzaktan öğretim döneminde uygulanamamıştır.

Üniversitemiz mezunlarıyla daha etkin bir iletişim kurmak amacıyla yeni bir "[Mezun Bilgi Sistemi](#)" hizmete sunulmuştur. Üniversitemizden mezun olan tüm öğrencilerimizin kayıt olabilecekleri mezun bilgi sistemi ile kişisel ve mesleki bilgilerin tek bir havuzda toplanması ve etkili bir kariyer planlamasının yapılması hedeflenmektedir. Ayrıca, mezun görüşlerinin karar alma süreçlerine yansıtılması, mezunların çalışma yaşamı ve kariyer gelişiminin takip edilmesi, mezunlar arasındaki ilişkilerin daha etkin kılınması ve Üniversite bünyesindeki etkinlik ve projelerin mezunlarımıza ulaştırılması amaçlanmaktadır. *Üniversitemizden mezun olan bütün öğrenciler Mezun Bilgi Sistemine tanımlanmış ve öğrenciler e-posta aracılığı ile bilgilendirilmiştir.*

Mezunların sahip olduğu yeterlilikler ve programın amaç ve hedeflerine ulaşılmasına ilişkin memnuniyet düzeyi, yeni mezun ve mezun öğrencilere program değerlendirme anketleri ile ölçülmektedir. Mezun izleme sistemine yeni geçilmiş olması nedeniyle mezun görüşlerine dayalı olarak programlarda güncelleme çalışması henüz gerçekleştirilememiştir.

*Cumhurbaşkanlığı tarafından lisans ve önlisans programlarında zorunlu ders olarak okutulması istenen **kariyer planlama dersi** bütün programlara eklenmiş ve bu süreçte müfredat düzenlemeleri yapılmıştır.*

B.2. Programların Yürütülmesi (Öğrenci Merkezli Öğrenme, Öğretme ve Değerlendirme)

B.2.1. Öğretim yöntem ve teknikleri

Öğrenci Merkezli Öğrenme, Öğretme ve Değerlendirme

Öğretim sürecinde öğretim elemanı tarafından tasarlanan [ders bilgi paketi](#) içerisinde kullanılacak

öğrenme yöntem ve yaklaşımları, göz önünde bulundurulacak bireysel farklılıklar, engel ve erişim kısıtlarının nasıl giderileceği ve dersin yürütülmesi ile ilgili diğer detaylar belirtilmektedir.

Öğretim süreçlerinde; uzaktan/karma eğitime uygun, aktif ve etkileşimli öğrenci katılımını sağlayan güncel ve öğrenci odaklı öğretim yöntem ve tekniklerinin kullanılması teşvik edilmektedir. 2020-2021 güz döneminde uygulanmak üzere Senato tarafından belirlenen [uygulama esasları](#)nın takip eden süreçlerde uzaktan/karma öğretim süreçlerinde de uygulanmasına devam edilmesi planlanmaktadır. Söz konusu uygulama esaslarının “2. Derslerin Planlanması ve Öğrenme Yönetim Sistemi (LMS/Kampüs) Üzerinden Yürütülmesi” ve “12. Sınavlar” başlıkları öğretim yöntem ve tekniklerinin çeşitlendirilmesine ilişkin hususları içermektedir. Ölçme ve değerlendirme süreçlerinde geleneksel öğretim ortamlarında kullanılan değerlendirme türlerinin yanı sıra düzey belirleyici ve biçimlendirici değerlendirme yöntemleri de kullanılmaktadır. Klasik değerlendirme yaklaşımları: Çoktan seçmeli, çoklu seçmeli, açık uçlu sorulardan oluşmaktadır. Alternatif (forum-tartışma, ödev, proje, kısa sınav, alıştırma, sınav vb.) değerlendirme yaklaşımları da kullanılmaktadır. Söz konusu değerlendirme araçları [Uzaktan Öğretim Süreci Uygulama Esasları](#)’nda belirlenmiş ve tüm paydaşlara ilan edilmiştir. Ölçme ve değerlendirme araçları Öğrenme Yönetim Sistemi aracılığı ile uygulanmakta ve takip edilmektedir. Ayrıca, eğitimcilerin eğitimi programı içeriğinde uzaktan ve karma öğretim modellerine uygun şekilde [materyal geliştirme ve ölçme değerlendirme teknikleri](#) bulunmaktadır.

2020-2021 eğitim öğretim yılı bahar yarıyılı sonunda Sürekli Eğitim Merkezi tarafından eğitici eğitimi programı düzenlenmiştir.

Öğrencilerin tüm süreçlere ilişkin geri bildirimleri [Kalite Güvence Sistemi Uygulama Esasları](#) kapsamında alınmaktadır. Üniversite internet sayfasından duyurular yolu ile öğrencilere anket uygulanmakta, öğrenci geri bildirimlerine göre düzenleme ve iyileştirme yapılmaktadır. Dijital Dönüşüm Ofisi Koordinatörlüğü yönetiminde [dijital beceriler iletişim formu](#) aracılığıyla öğrenciler soru ve görüşlerini iletmektedir. ERUZEM (Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi) internet sayfasında oluşturulan [canlı destek uygulaması](#) ile öğrencilerin anlık problemleri ve talepleri takip edilmekte, sorun yaşayan öğrencilere destek sağlanmaktadır.

Öğrencilerin geri bildirimlerinin ve sorunlarının daha hızlı alınması amacıyla geri bildirim mekanizmalarının iyileştirilmesi kapsamında 2020 yılında [Rektörlük İletişim Merkezi \(RİMER\)](#) uygulamasına başlanmıştır. Diğer taraftan, uzaktan öğretim sürecinde gerçekleştirilen öğretim faaliyetleri ile ilgili öğrencilerin görüşlerini almak amacıyla Öğretim Süreci Değerlendirme Anketi uygulanmıştır. Bu anket sonuçları doğrultusunda [Uzaktan Öğretim Süreci Uygulama Esasları](#)’nda düzenlemeler yapılmıştır. Ayrıca, öğrencilerin karar alma mekanizmalarına katılımını sağlamak üzere Senato Kararı ile bir öğrenci temsilcisi senato üyesi olarak seçilmiş ve toplantılara katılımı sağlanmıştır. *Güz ve bahar yarıyıllarında uzaktan eğitim süreci öğrenci ve öğretim elemanı memnuniyet anketleri düzenlenmiş ve öğrenci temsilcisi geri bildirimleri de dikkate alınarak revizyonlar yapılmıştır. Ayrıca, Alo öğrenci biriminin değerlendirilmesi amacıyla çağrılarını görüşme düzeylerini ölçen online bir anket uygulanmaktadır.*

Öğrenci danışmanlıkları [Önlisans ve Lisans Öğrenci Danışmanlık Uygulama Esasları](#)’na göre

yürütülmektedir. Uzaktan eğitim sürecinde akademik danışmanlık süreçleri, 2020-2021 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Yarıyılı [Uzaktan Öğretim Süreci Uygulama Esasları](#)'nın "5.Danışmanlık Hizmetleri" başlığında ifade edildiği şekilde her bir sınıf öğrenci danışmanlığı için belirlenen takvimde sanal sınıflar düzenlenmesi yoluyla yürütülmektedir. Bu uygulama, öğrencilerin danışmanlara efektif olarak erişimini sağlamaktadır.

- “Bağıl Değerlendirme Uygulama Esasları” yürürlükten kaldırılmış ve başarıyı daha doğru ölçmek amacı ile yeniden hazırlanan “Ölçme ve Değerlendirme Uygulama Esasları” Üniversitemiz Senatosunca kabul edilerek yürürlüğe girmiştir.

B.2.2. Ölçme ve değerlendirme

T.C. ERZİNCAN BİNALİ YILDIRIM ÜNİVERSİTESİ Ölçme ve Değerlendirme Uygulama Esasları
BİRİNCİ BÖLÜM Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar Amaç MADDE 1- (1) Bu uygulama esaslarının amacı, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi bünyesindeki ön lisans ve lisans programlarında (tıp ve diş hekimliği fakülteleri ile 2022-2023 öğretim yılından itibaren Hukuk Fakültesine kayıt yaptıran öğrenciler hariç) ölçme ve değerlendirmeye ilişkin uygulama esaslarını belirlemektir. Kapsam MADDE 2- (1) Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesinde ölçme değerlendirme sistemine tabi ön lisans ve lisans programlarındaki öğrencilerin (tıp ve diş hekimliği fakülteleri ile 2022-2023 öğretim yılından itibaren Hukuk Fakültesine kayıt yaptıran öğrenciler hariç) başarı durumlarının değerlendirilmesi bu uygulama esaslarına göre yapılır. Dayanak MADDE 3- (1) Bu uygulama esasları; 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu ile Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Önlisans, Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır. Tanımlar MADDE 4- (1) Bu uygulama esaslarında geçen; a) HBN: Ham Başarı Notu, b) MDS: Mutlak Değerlendirme Sistemini, c) BDS: Bağıl Değerlendirme Sistemini, d) DKL: Değerlendirmeye Katma Limitini, ifade eder. İKİNCİ BÖLÜM Genel Esaslar Ham Başarı Notunun Hesaplanması (HBN) MADDE 5 - (1) Ham başarı notu yarıyıl içi değerlendirme notunun % 40'ı, yarıyıl sonu değerlendirme notunun % 60'ı dikkate alınarak hesaplanır. Mutlak Değerlendirme Sistemi (MDS) MADDE 6 - (1) Mutlak değerlendirme sistemi, öğrencinin başarısını, öğrencinin ait olduğu gruptaki diğer öğrencilerin başarısını dikkate almaksızın belirli mutlak standartlara göre ölçen sistemdir. (2) Öğrenci sayısına bakılmaksızın; tek ders, mezuniyet GNO baraj, azami süre sonu ek vb. sınavların değerlendirilmesinde mutlak değerlendirme sistemi (MDS) kullanılır. Yarıyıl içi değerlendirmesi dikkate alınmaksızın söz konusu sınavda alınan not HBN kabul edilerek Tablo 1'e göre harf notuna dönüştürülür. (3) Mutlak değerlendirme sisteminde küsuratlı HBN'ler en yakın tam sayıya yuvarlanır. Tablo 1. Ham Başarı Notuna Bağlı Mutlak Aralıklar HBN ARALIKLARI HARF NOTU 88-100 AA 80-87 BA 73-79 BB 66-72 CB 60-65 CC 55-59 DC 50-54 DD 0-49 FF Bağıl Değerlendirme Sistemi (BDS) MADDE 7 - (1) Bağıl değerlendirme sistemi (BDS), öğrencinin dersteki başarısını o dersi birlikte aldığı diğer öğrencilerin başarı düzeyleri ile birlikte değerlendirmeye dayalı sistemdir. (2) Bağıl değerlendirme sisteminde; (a) Öğrenciler yarıyıl sonu ve bütünleme sınavından, 40-50 arasında olmak üzere ilgili akademik birim kurulu tarafından belirlenmiş notu almak zorundadır. Yarıyıl sonu/bütünleme sınav notu bu nottan daha düşük olan öğrenciler FF almış sayılır. (b) HBN'si 35'in altında kalan (<35) ve/veya yarıyıl sonu/bütünleme sınavına hakkı olduğu halde girmeyen ya da devamsızlık sebebi ile giremeyen öğrencilerin notları Bağıl Değerlendirme Sistemindeki hesaplama dâhil edilmez. Bunlardan HBN'si 35'in altında kalan ve/veya yarıyıl sonu/bütünleme sınavına giremeyen öğrenciler doğrudan FF, devamsız öğrenciler DZ harf notu olarak kalırlar. (c) HBN'si 100 olan öğrenciler Bağıl Değerlendirme Sistemine dâhil edilmezler ve doğrudan AA alırlar. (3) Bağıl değerlendirme sisteminde HBN değerlerinin harf notlarına çevrilmesinde değerlendirmeye

katılan öğrencilerin HBN değerlerinin aritmetik ortalaması (μ) ve standart sapması (σ) esas alınır. Bu değerlerin hesaplanmasında aşağıdaki formüller kullanılır: $\mu = \frac{\sum x_i}{n}$ $\sigma = \sqrt{\frac{\sum (x_i - \mu)^2}{n}}$ $i=1$ μ : ham başarı notlarının aritmetik ortalaması σ : ham başarı notlarının standart sapması N: değerlendirmeye katılan öğrenci sayısı : i. öğrencinin ham başarı notu =1 : 1' den N' ye kadar öğrencilerin ham başarı notlarının toplamı (4) Değerlendirmeye katılan (Ham başarı notu DKL'nin üzerinde kalan ve devam şartını yerine getirmiş olan) öğrenci sayısına ve standart sapma değerine bağlı olarak aşağıdaki yöntemlerden biri uygulanır. (a) Yöntem 1: $N \leq 10$ ve/veya $\sigma < 8$ olması durumunda Tablo 2'de yer alan ham başarı notu ortalamasına bağlı değişken aralıklar kullanılır. Tablo 2. HBN Ortalamalarının Sınır Değerlerine Göre Sınıf Başarı Düzeyleri ve Sınıf Başarı Düzeyine Göre Harfli Notların HBN Aralıkları SINIF BAŞARI DÜZEYİ DÜZEY 1 DÜZEY 2 DÜZEY 3 DÜZEY 4 DÜZEY 5 HBN Ortalama Aralıkları 0-49,99 50-61,99 62-72,99 73-84,99 85-100 Harf Notu Katsayı HAM BAŞARI NOTU ARALIKLARI AA 4 71-100 77-100 82-100 90-100 96-100 BA 3.5 65-70 71-76 77-81 82-89 90-95 BB 3.0 59-64 65-70 71-76 77-81 82-89 CB 2.5 54-58 59-64 65-70 71-76 77-81 CC 2.0 46-53 54-58 59-64 65-70 71-76 DC 1.5 40-45 46-53 54-58 59-64 65-70 DD 1.0 35-39 40-45 46-53 54-58 59-64 FF 0.0 0-34 0-39 0-45 0-53 0-58 (b) Yöntem 2: $N > 10$ ve $\sigma \geq 8$ olması durumunda Tablo 3'te yer alan ortalama ve standart sapmaya bağlı değişken aralıklar kullanılır. Tablo 3. HBN Ortalaması ve Standart Sapmaya Bağlı Değişken Aralıklar (5) Tablo 3'e göre AA harf notu alt sınırının 100'ü aştığı durumda Tablo 1'deki ham başarı notuna bağlı mutlak aralıklar kullanılır. Bütünleme Sınav Sonucunun Hesaplanması Madde 8 - (1) Bütünleme sınavından alınan not, yarıyıl sonu değerlendirme notu yerine geçer. (2) Bütünleme sınavında öğrencilerin harfli notları yarıyıl sonu sınav istatistiklerinden (aritmetik ortalama, standart sapma) bağımsız olarak yeniden hesaplanır. (3) Bütünleme sınavı için yapılan mazeret sınavının sonucu bütünleme sınavı yerine geçer. (4) Bütünleme sınavı için yapılan mazeret sınavında öğrencilerin harfli notları, bütünleme sınavında oluşan istatistiklerden (aritmetik ortalama, standart sapma) bağımsız olarak ara sınav notu ile birlikte değerlendirilerek Tablo 1'e göre belirlenir. Hüküm bulunmayan haller MADDE 9 - (1) Bu uygulama esaslarında hüküm bulunmayan hallerde, ilgili diğer mevzuat hükümleri ile Senato kararları uygulanır. Yürürlük MADDE 10 - (1) Bu uygulama esasları Senato tarafından onaylandığı tarihte yürürlüğe girer. Yürütme MADDE 11 - (1) Bu uygulama esasları hükümlerini Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Rektörü yürütür. Senato Karar Tarihi : 20.09.2022 Senato Karar Sayısı : 16/02

B.2.3. Öğrenci kabulü, önceki öğrenmenin tanınması ve kredilendirilmesi

.C.

ERZİNCAN BİNALİ YILDIRIM ÜNİVERSİTESİ

Önlisans-Lisans Düzeyinde

Uluslararası Öğrenci Kabulü Yönergesi

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Yönergenin amacı, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi bünyesindeki birimlerin önlisans ve lisans düzeyindeki diploma programlarına uluslararası öğrenci kabulüne ilişkin esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Yönerge (Avrupa Birliği, Ulusal Destek Programları Mevlâna ve benzeri değişim programları dışında) uluslararası öğrenci kabulüne ilişkin esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönerge Türkiye’de Öğrenim Gören Uluslararası Öğrencilere ilişkin 2922 sayılı Kanunun 3’üncü maddesi, 2547 sayılı Kanun’un 45/f maddesi ve 6287 sayılı Kanun’un 14/f maddesi ile Yükseköğretim Genel Kurulu’nun Yurtdışından Öğrenci Kabulüne İlişkin Esaslarına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönergede geçen;

1. **a) Birim:** Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi bünyesindeki Fakülteler, Yüksekokullar, Meslek Yüksekokulları ve Devlet Konservatuarını,
2. **b) KKTC:** Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’ni,
3. **c) Uluslararası Öğrenci Kabul Komisyonu:** Her yıl başvuru kılavuzunu hazırlamak ve uluslararası öğrenci alımı sürecini yürütmekle sorumlu komisyonu (bundan sonra komisyon olarak anılacaktır)

ç) Komisyon Başkanı: Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Ofisi Koordinatörünü,

1. **d) Kurum Koordinatörü:** Rektör tarafından Uluslararası öğrenci iş ve işlemlerini koordine etmek üzere görevlendirilen ilgili Rektör Yardımcısını,
2. **e) Program:** Önlisans ve Lisans düzeyindeki diploma programını,
3. **f) Rektör:** Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Rektörünü,
4. **g) EBYU:** Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesini
5. **h) Senato:** Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Senatosunu,

ı)TÖMER: Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Türkçe ve Yabancı Dil Araştırma ve Uygulama Merkezi Müdürlüğünü,

1. **i) Üniversite Yönetim Kurulu:** Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Yönetim Kurulunu,
2. **k) YÖK:** Yükseköğretim Kurulunu,
3. **l) Başvuru Kılavuzu:** Başvuru usulü, başvuru şartları, kontenjan sayısı, öğrenci kabulünde kullanılabilecek sınav / mezuniyet belgeleri ve değerlendirme usulünü kapsayan her başvuru dönemi komisyonun çalışmaları ve senatonun onayı ile yayınlanan kılavuzu

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Uluslararası Öğrenci Kabul Sürecine İlişkin Esaslar

Kontenjanların Belirlenmesi

MADDE 5- (1) Yurtdışından veya yabancı uyruklu öğrenci kabul edecek birimlerin ön lisans ve lisans düzeyindeki birinci (örgün) öğretim, ikinci öğretim, uzaktan eğitim ve açık öğretim programlarına ayrılacak kontenjan ile özel koşullar Senato kararıyla belirlenir.

- Senato kararı ile belirlenen kontenjan her eğitim-öğretim yılında ilgili tarihte YÖK'e bildirilir. YÖK'ten gelen onay veya değişiklik bilgisine göre o eğitim-öğretim yılına ait kontenjan belirlenir. Senato, belirlenen kontenjanların ne şekilde kullanılacağına karar verir.
- Yurtdışından veya yabancı uyruklu öğrenci kabulü için bir programa ayrılan kontenjana başvuru olmaması veya kontenjanın dolmaması halinde, dolmayan ya da başvuru olmayan kontenjanlar, Üniversitenin talebi halinde, dolmayan ve başvuru olmayan kontenjanların Hukuk, Tıp, Diş Hekimliği, Eczacılık programları dışındaki diğer programlar için diğer program kontenjanlarına senato tarafından aktarılabilir. Tıp, Diş Hekimliği, Eczacılık, Hukuk programlarında ise Yükseköğretim Yürütme Kurulu Kararı ile aktarılabilir.

Başvuru Kılavuzunun Yayınlanması

MADDE 6- (1) Komisyon her yıl mayıs ayının son işgününe kadar başvuru kılavuzunu hazırlayarak senatonun onayına sunar.

Başvuruların Alınması

MADDE 7- (1) Uluslararası öğrenciler ile ilgili başvuru, kesin kayıt, ek yerleştirme tarihleri, varsa özel koşul ve açıklamalar ile başvuru şekli her yıl başvuru döneminde Üniversite tarafından yayınlanacak olan başvuru kılavuzunda ilan edilir.

(2) Başvuruların, kılavuzda belirtilen tarihlerde yapılması gereklidir.

(3) Başvurunun kabul edilmesi için başvuru kılavuzunda istenen şart ve bilgilerin tam ve eksiksiz beyan edilmesi gerekmektedir.

(3) Beyana aykırı bulunan ya da ilanda belirtilen şartlara uygun olmayan başvurular kabul edilmez.

Başvuru Yapabilecek Adaylar

MADDE 8- (1) EBYÜ tarafından ilan edilen programlara, başvuru kılavuzunda belirtilen asgari koşulları sağlamak şartı ile lise son sınıfta okuyan ya da mezun durumunda bulunan adaylar başvurabilir.

1. a) Lise son sınıfta olmaları ya da mezun durumda bulunmaları koşuluyla;

1) Yabancı uyruklu olanların,

2) Doğumla Türk vatandaşı olup da İçişleri Bakanlığı'ndan Türk vatandaşlığından çıkma izni

almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenler ile Türk vatandaşlığını kaybedenlere talepleri halinde verilen mavi kart sahibi olduklarını belgeleyenlerin, (5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununun 7. Maddesinde "(1) Türkiye içinde veya dışında Türk vatandaşı ana veya babadan evlilik birliği içinde doğan çocuk Türk vatandaşıdır." hükmü bulunmakta olup, yurt dışından kabul kontenjanlarına başvuracak adayların Türk Vatandaşlığı Kanunu'nu incelemelerinde yarar bulunmaktadır.)

3) Yabancı uyruklu iken sonradan kazanılan vatandaşlık ile TC vatandaşlığına geçenlerin / bu durumdaki çift uyrukluların.

*4) a) 01/02/2013 tarihinden önce yurtdışında ortaöğretime devam eden TC uyruklu öğrencilerden ise ortaöğretiminin (lise) son üç yılını KKTC hariç yabancı bir ülkede

tamamlayanların (ortaöğretiminin (lise) tamamını KKTC dışında yabancı bir ülkedeki MEB nezdinde açılmış olan Türk okullarında tamamlayanlar dahil) yurt dışından öğrenci kabul kontenjanlarına başvuru yapabileceğine”

1. b) 01/02/2013 tarihinden sonra yurt dışında ortaöğretime başlayan adayların yurt dışından kabul kontenjanlarına ortaöğretiminin (lise) tamamını KKTC hariç yabancı bir ülkede tamamlayanların (ortaöğretiminin (lise) tamamını KKTC dışında yabancı bir ülkedeki MEB nezdinde açılmış olan Türk okullarında tamamlayanlar dahil) başvuru yapabilmelerine,

5) KKTC uyruklu olup; KKTC’de ikamet eden ve KKTC’de ortaöğrenimini (lise) tamamlayan GCEAL sınav sonuçlarına sahip olanlar ile 2005-2010 tarihleri arasında diğer ülkelerdeki kolej ve liselere kayıt yaptıırıp eğitim alarak GCE AL sınav sonuçlarına sahip olan veya sahip olacakların, başvurularının kabul edilmesi,

1. b) Adaylardan

- 1) T.C. uyruklu olup ortaöğreniminin (lise) tamamını Türkiye’de veya KKTC’de tamamlayanların,
- 2) K.K.T.C. uyruklu olanların (ortaöğreniminin tamamını (lise) K.K.T.C liselerinde bitirip GCE AL sonucuna sahip olanlar ile 2005-2010 tarihleri arasında diğer ülkelerdeki kolej ve liselere kayıt yaptıırıp eğitim alarak GCE AL sınav sonuçlarına sahip olan veya sahip olacaklar hariç),

*3) a maddesinin 2 numaralı bendinde tanımlanan doğumla ilk uyruğu T.C. olan çift uyrukluların, (a maddesinin 4 numaralı bendindeki şartları sağlayanlar hariç)

- 4) Uyruğundan birisi K.K.T.C. olan çift uyrukluların (ortaöğreniminin (lise) tamamını KKTC

liselerinde bitirip GCE AL sonucuna sahip olanlar ile 2005-2010 tarihleri arasında diğer ülkelerdeki kolej ve liselere kayıt yaptıırıp eğitim alarak GCE AL sınav sonuçlarına sahip olan veya sahip olacaklar hariç),

5) Türkiye’deki büyükelçilikler bünyesinde bulunan okullar ile Türkiye’de bulunan yabancı liselerde öğrenimlerini gören T.C uyruklu olan veya a maddesinin 2 numaralı bendinde tanımlanan doğumla ilk uyruğu T.C olan çift uyrukluların başvurularının kabul edilmemesi

Başvuruda Kabul Edilecek Sınav Türleri ve Taban Puanlar

MADDE 9- (1) Başvuruda kabul edilecek sınavlar ve puanlar başvuru kılavuzunda yayınlanır. Senato her yıl yayınlanacak olan başvuru kılavuzunda, ilgili tablolara ilişkin güncelleme yapma hakkını saklı tutar.

- Adaylar yalnızca o yıl başvuru kılavuzunda kabul edildiğine dair bilgi verilen sınav puanı/diploma notu vb. sonuçlar ile başvurabilirler. Başvurunun değerlendirmeye alınabilmesi için kılavuzda belirtilen asgari şartlara sahip olmak gerekmektedir.

Değerlendirme Süreci

Ön İnceleme ve Yerleştirme

MADDE 10- (1) Üniversitenin yurtdışından veya yabancı uyruklu öğrenci kabulü başvurularını değerlendirme ve yerleştirme işlemleri Komisyon tarafından başvuru kılavuzunda belirtilen koşullara göre yapılır. Kılavuzda belirtilen ilkeler eşliğinde yerleştirme puanları en yüksekten başlayarak sıralanır, puan yüksekliği, tercih sırası ve varsa ülke barajına göre kontenjanlara yerleştirme işlemi tamamlanır. Yerleştirmede esas alınan puanların eşit olması halinde, öncelikle ortaöğretim başarı puanı yüksek olan, tekrar eşitlik olması halinde ise yaşı küçük

olan aday tercih edilir.

- Özel yetenek sınavı ile öğrenci alan bölümlere başvuran adayların yukarıda belirtilen genel koşullara ilave olarak ilgili birimce yapılacak Özel Yetenek Sınavı'nda başarılı olmaları gerekir. Özel yetenek sınavı ile öğrenci alan programlara başvuran adayların, başvurularının değerlendirilmesi ve yerleştirme işlemleri; özel yetenek sınavı puanı ve tercih sırası esas alınarak belirlenir. Özel yetenek sınavı ile öğrenci alan programlarda başvuruların değerlendirilmesi ve yerleştirme işlemi, ilgili birim tarafından yapılır.
- Kılavuzda belirtilen başvuru koşullarını sağlamış olmak, programa yerleştirilme hakkı kazandırmaz.
- Başvuru koşullarını taşımadığı tespit edilen adayların başvuruları değerlendirmeye alınmaz.
- Mükerrer başvuru yaptığı tespit edilen adayın ise ilk başvurusu dikkate alınır.

Sonuçlarının Açıklanması ve Kayıt

MADDE 11- (1) Yerleşen adayların listesi ile kabul mektubunun nasıl temin edileceğine ilişkin bilgiler üniversitenin ilgili internet adresinde ilan edilir. Söz konusu ilan adaylara tebliğ niteliğinde olup, adreslerine ayrı bir bildirim yapılmaz. Ardından itiraz süresi tanınır. İtirazların değerlendirilmesinin ardından nihai sonuçlar yayınlanır.

- Kayıtlar Üniversite tarafından ilan edilen tarihlerde ve ilan edilen kayıt bürolarında yapılır. Süresi içinde kaydını yaptırmayanlar, kayıt hakkını kaybetmiş sayılırlar.
- Kayıt için gerekli belgeler sonuçlarla birlikte Üniversite tarafından ilan edilir.
- Kesin kayıt işlemlerinin nasıl yapılacağı ve gerekli belgeler, başvuru kılavuzunda yayınlanır.

Ek yerleştirme

MADDE 12- (1) Kesin kayıt işlemleri sonucunda boş kalan kontenjanlar için ek yerleştirmeler yapılabilir. Ek yerleştirmelerden sonra yerleşen öğrencilerin kesin kayıtları bu yönergenin 11. Maddesi uyarınca yapılır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Eksik veya Sahte Belge ile Başvuru ve Kayıt

MADDE 14- (1) Başvuru, yerleştirme ve kayıt sürecinde tahrif edilmiş, sahte, eksik ve yanlış belge sunanların kesin kayıtları yapılmış olsa bile tespit edilmesi durumunda kaydı silinir. Mevzun olması durumunda diploması iptal edilir.

Öğrenim Ücreti ve Geçim Güvencesi Miktarı

MADDE 15 – (1) Yurt dışından kabul edilecek öğrencilerden Cumhurbaşkanlığı Kararı ile her yıl tespit edilen asgari ve azami sınırlar içinde kalmak kaydıyla Üniversite Yönetim Kurulu tarafından belirlenen ve Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen miktarda öğrenim ücreti alınır. Özel yetenek sınavı ile öğrenci alan programlara yerleşen adaylardan özel yetenek sınavında başarılı olup kesin kayıt yaptırmaması durumunda öğrenim ücreti alınacaktır.

(2) Üniversiteye yurt dışından başvuracak olanların, ülkemizde yükseköğretimlerini sürdürmeyi sağlayacakları miktarda maddi imkânlarının olduğunu geçim güvencesi olarak belgelemeleri gerekir. Geçim güvencesinin miktarı ve belgelendirilme şekli Üniversite tarafından belirlenerek, başvuru kılavuzunda ilan edilir.

Komisyonlar ve Yetkilendirilmeleri

MADDE 16 – Komisyon: Komisyona EBYU Uluslararası İlişkiler Ofisi Koordinatörü Başkanlık eder. Komisyon üyeleri, komisyon başkanının önerisi üzerine kurum koordinatörünün onayı ile belirlenir.

Hüküm Bulunmayan Haller

MADDE 17- (1) Bu Yönergede hüküm bulunmayan hallerde, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği ile diğer mevzuat hükümleri uygulanır. Hakkında hüküm bulunmayan hallerde komisyonunun alacağı karar uygulanır.

Yürürlük

MADDE 18 – (1) Bu Yönerge, Senatonun kabul tarihinde yürürlüğe girer.

Yürürlükten Kaldırılan Yönerge

MADDE 19- (1) Bu Yönerge ile; 13/06/2017 tarih ve 07/13 sayılı “Yurtdışından veya Yabancı Uyraklı Öğrenci Kabulü Yönergesi” yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürütme

MADDE 20– (1) Bu Yönerge hükümlerini Rektör yürütür.

B.2.4. Yeterliliklerin sertifikalandırılması ve diploma

YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARINDA ÖNLİSANS VE LİSANS DÜZEYİNDEKİ PROGRAMLAR ARASINDA GEÇİŞ, ÇİFT ANADAL, YAN DAL İLE KURUMLAR ARASI KREDİ TRANSFERİ YAPILMASI ESASLARINA İLİŞKİN YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, önlisans ve lisans düzeyindeki öğrencilerin yükseköğretim kurumlarındaki fakülte, yüksekokul, konservatuvar veya meslek yüksekokulu bünyesinde yer alan diploma programları arasında veya diğer yükseköğretim kurumlarındaki eşdeğer diploma programlarına yatay geçiş ile çift anadal, yandal ve yükseköğretim kurumları arasında kredi aktarımında uyulması gereken usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, yükseköğretim kurumlarındaki önlisans ve lisans düzeyindeki diploma programları arasındaki her türlü yatay geçişleri, çift anadal, yandal programları ve kredi aktarımına ilişkin hükümleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) (**Değişik:RG-18/3/2016-29657**) Bu Yönetmelik, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendine ve 44 üncü maddesinin (c) fıkrasına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Yönetmelikte geçen;

a) Çift anadal programı: Başarı şartını ve diğer koşulları sağlayan öğrencilerin aynı yükseköğretim kurumunun iki diploma programından eş zamanlı olarak ders alıp, iki ayrı diploma alabilmesini sağlayan programı,

b) Değişim programı: Yurtiçi veya yurt dışı iki yükseköğretim kurumu arasında düzenlenen protokol çerçevesinde kurumların birine kayıtlı olan öğrencilerin kısa süreli olarak diğer kurumda eğitim görmelerini ve bir kurumdaki derslerin diğer yükseköğretim kurumunda eşdeğer olarak kabul edilebilmesini öngören programı,

c) Diploma programı: Fakülte, yüksekokul, konservatuvar, meslek yüksekokulu veya bölümlerin belirlenen yeterlilikleri sağlayan öğrencilere önlisans veya lisans diploması düzenlenen yükseköğretim programlarını,

ç) Düzey: Önlisans veya lisans diploma programlarından her birini,

d) Eşdeğer diploma programı: İsimleri aynı olan veya ilgili yönetim kurulları tarafından içeriklerinin en az yüzde sekseni aynı olduğu tespit edilen diploma programlarını,

e) **(Değişik:RG-21/12/2019-30985)** Farklı Puan Türü: Öğrenci Seçme ve Yerleştirme sisteminde yükseköğretim programlarına yerleştirmede kullanılan puanların hesaplanmasında kullanılan testler dikkate alınarak 2018 yılından itibaren SAY Puan Türü (TYT ile AYT), SÖZ Puan Türü (TYT ile AYT), EA Puan Türü (TYT ile AYT), DİL Puan Türü (TYT ile YDT) olmak üzere dört puan türünü; 2010 yılından itibaren SAY Puan Türü (YGS -1 ile YGS -2), SÖZ Puan Türü (YGS -3 ile YGS -4), EA Puan Türü (YGS -5 ile YGS -6), Matematik –Fen (MF) Puan Türü, Türkçe – Matematik (TM) Puan Türü, Türkçe – Sosyal (TS) Puan Türü, Yabancı Dil (DİL) Puan Türü olmak üzere yedi puan türünü; 2009 yılı ve öncesinde ise EA-1, SAY-1, SÖZ-1, EA-2, SAY-2, SÖZ-2 ve DİL olmak üzere yedi puan türünü ve bu puan türlerinden SAY-1 SAY Puan Türüne, SÖZ-1 SÖZ Puan Türüne, EA-1 EA Puan Türüne, SAY-2 Matematik – Fen Puan Türüne, EA-2 Türkçe – Matematik Puan Türüne, SÖZ-2 Türkçe- Sosyal Puan Türüne, DİL ise Yabancı Dil Puan Türüne karşılığını,

f) Genel not ortalaması: Öğrencinin hazırlık sınıfı hariç, geçiş yapmak istediği döneme kadar almış olduğu tüm derslerin kredilerine göre ağırlıklandırılmış not ortalamasını,

g) İlgili yönetim kurulu: Yükseköğretim kurumlarındaki fakültelerde fakülte yönetim kurulunu, yüksekokullarda yüksekokul yönetim kurulunu, konservatuvarlarda konservatuvar yönetim kurulunu, meslek yüksekokullarında meslek yüksekokulu yönetim kurulunu,

h) İntibak programı: Diploma programları arasında geçiş yapılması halinde, geçiş yapılan diploma programının müfredatına uyum sağlamak amacıyla ilave ders ve uygulamalardan oluşan programı,

ı) Kontenjan: Önceden belirlenip ilan edilen öğrenci sayısını,

i) Kurum içi yatay geçiş: Bir öğrencinin kayıtlı olduğu yükseköğretim kurumu içindeki aynı düzeydeki diğer diploma programlarına geçişini,

j) Kurumlar arası yatay geçiş: Bir üniversite, yüksek teknoloji enstitüsü veya vakıflar tarafından bir üniversiteye bağlı olmaksızın kurulan meslek yüksekokullarından aynı düzeyde başka bir üniversite, yüksek teknoloji enstitüsü veya vakıflar tarafından kurulan bağımsız meslek yüksekokullarına yapılan geçişi,

k) Not çizelgesi: Öğrenim süresi içinde alınan derslerin, isim, kredi ve başarı notlarının topluca yazıldığı belgeyi,

l) Ortak program: Fakülte, yüksekokul veya meslek yüksekokuluna kabul edilen öğrencilerin önlisans veya lisans derecesi verilen bir diploma programına geçmeden önce aynı yükseköğretim

kurumunda aldıkları derslerden oluşan programı,

m) Uluslararası ortak diploma programı: Yükseköğretim kurumlarının yurtdışındaki yükseköğretim kurumları ve diğer kuruluşlarla işbirliği tesis ederek önlisans veya lisans diploması veren programlarında yürüttükleri uluslararası ortak eğitim ve öğretim programını,

n) **(Değişik:RG-2/5/2014-28988)** Taban puan: Bir yükseköğretim kurumunun diploma programına Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) tarafından merkezi sınavla yerleştirilen en düşük puanlı öğrencinin giriş puanını,

o) Yandal programı: Bir diploma programına kayıtlı öğrencinin öngörülen şartları taşıması kaydıyla, aynı yükseköğretim kurumu içinde **(Mülga ibare:RG-21/12/2019-30985)** (...) belirli bir konuya yönelik sınırlı sayıda dersi almak suretiyle, diploma yerine geçmeyen bir belge (yandal sertifikası) alabilmelerini sağlayan programı,

ö) Yatay geçiş: Bir yükseköğretim kurumunda kayıtlı olan öğrencinin bu Yönetmelikteki esaslar çerçevesinde, aynı düzeydeki diğer diploma programlarında öğrenime devam etme hakkı kazanmasını,

p) Yükseköğretim öğrenci veritabanı (YÖKSİS): Yükseköğretim Kurulu bünyesinde tüm yükseköğretim kurumlarında önlisans, lisans ve lisansüstü düzeylerde öğrenim gören öğrencilerin bilgilerinin tutulduğu merkezi veritabanını,

r) **(Ek:RG-18/3/2016-29657)** Özel öğrenci: Bir yükseköğretim kurumunda kayıtlı öğrenci olup, farklı bir yükseköğretim ortamı, kültürü, kazanımı edinmek isteyen veya özel durumu, sağlık ve benzeri nedenlerle kayıtları kendi üniversitelerinde kalmak şartıyla farklı bir yükseköğretim kurumunda eğitime devam etme imkanı tanınan öğrenciyi,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel İlkeler

Kontenjan

MADDE 5 – (1) Farklı yükseköğretim kurumlarının diploma programları veya aynı yükseköğretim kurumu içindeki diploma programları arasında ancak önceden ilan edilen sayı ve geçiş şartları çerçevesinde geçiş yapılabilir.

(2) ÖSYM tarafından yapılan yerleştirmelerde kontenjan sınırlaması bulunmayan diploma programlarına yatay geçişlerde kontenjan sınırlaması uygulanmaz.

Geçişler

MADDE 6 – (1) (Değişik:RG-18/3/2016-29657) Önlisans ve lisans diploma programlarının hazırlık sınıfına; önlisans diploma programlarının ilk yarıyılı ile son yarıyılına, lisans diploma programlarının ilk iki yarıyılı ile son iki yarıyılına yatay geçiş yapılamaz.

(2) Aynı yükseköğretim kurumunda aynı diploma programlarında birinci öğretimden ikinci öğretime kontenjan sınırlaması olmaksızın yatay geçiş yapılabilir. Ancak, ikinci öğretim diploma programına geçiş yapan öğrenciler ikinci öğretim ücreti öderler.

(3) Yükseköğretim kurumlarında ikinci öğretimden sadece ikinci öğretim diploma programlarına yatay geçiş yapılabilir. Ancak, ikinci öğretim diploma programlarından başarı

bakımından bulunduğu sınıfın ilk yüzde onuna girerek bir üst sınıfa geçen öğrenciler birinci öğretim diploma programlarına kontenjan dahilinde yatay geçiş yapabilirler.

(4) Açık veya uzaktan öğretimden diğer açık veya uzaktan öğretim diploma programlarına yatay geçiş yapılabilir. Açık ve uzaktan öğretimden örgün öğretim programlarına geçiş yapılabilmesi için, öğrencinin öğrenim görmekte olduğu programdaki genel not ortalamasının 100 üzerinden 80 veya üzeri olması veya kayıt olduğu yıldaki merkezi yerleştirme puanının, geçmek istediği üniversitenin diploma programının o yılki taban puanına eşit veya yüksek olması gerekir.

(5) Birinci veya ikinci öğretim diploma programlarından açık veya uzaktan eğitim veren diploma programlarına yatay geçiş yapılabilir.

Başvuru ve değerlendirme

MADDE 7 – (1) Diploma programları arasında yatay geçiş başvuruları, sadece ilan edilen süre içerisinde yapılır.

(2) **(Değişik:RG-21/12/2019-30985)** Bu Yönetmelikteki şartlara ilave olarak yatay geçiş başvurularının değerlendirilmesinde üniversite senatolarınca ayrıca kullanılacak kriterler belirlenebilir.

(3) Başvurularla ilgili ön değerlendirmeyi, senatonun belirlemiş olduğu ilkeler çerçevesinde, ilgili yönetim kurulları tarafından oluşturulan komisyonlar yapar. **(Değişik cümle:RG-11/1/2023-32070)**(4) Başvurular, adayların genel not ortalaması ile programın puan türünde yükseköğretime kayıt olduğu yıldaki ÖSYS/YKS puanının en az %40'ı hesaplamaya dahil edilerek senato tarafından belirlenmiş olan kriterlere göre değerlendirilir ve ayrılan kontenjana göre geçiş sağlanır.

(4) Diploma programına yatay geçiş yerleştirme işlemleri yükseköğretim kurumlarının ilgili yönetim kurulu kararı üzerine yapılır.

(5) Kayıt dondurmuş olmak, yatay geçiş hakkından yararlanmak için engel teşkil etmez.

(6) **(Değişik:RG-21/12/2019-30985)** Dörtlü veya yüzölçümüne göre elde edilen başarı notlarının birbirine dönüştürülmesinde, Yükseköğretim Yürütme Kurulu tarafından belirlenen dönüştürme tabloları kullanılır.

Sonuçların ilanı ve intibak programı

MADDE 8 – (1) Her bir diploma programına yatay geçiş için başvuran adayların değerlendirme sonuçları, ilgili yükseköğretim kurumunun internet sayfasında duyurulur. Yatay geçiş hakkı kazananlara kendileri hakkındaki karar yazılı olarak tebliğ edilir.

(2) **(Değişik cümle:RG-11/1/2023-32070)** Başarı şartını taşıyan diğer adaylar başarı sırasına göre yedek aday olarak ilan edilir. Belirlenen süre içinde asıl adaylardan başvuru yapılmaması halinde sırayla yedekler çağrılır.

(3) İlgili komisyonlar öğrencinin daha önceki dönemlerde aldığı dersler ile yatay geçiş yaptığı programın derslerini dikkate alarak, senatonun belirlediği esaslara göre öğrencinin hangi yarıyla veya sınıfa intibak ettirileceğini tespit eder, varsa öğrencinin alması gereken ilave derslerden oluşan bir intibak programı ile muaf tutulması gereken dersleri belirler.

(4) Bu Yönetmelik kapsamında geçiş yapan öğrencilerin yeni durumları, kayıt işlemi tamamlandıktan sonra en geç 15 gün içinde Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı tarafından yükseköğretim öğrenci veritabanına (YÖKSİS) işlenir. **(Ek cümleler:RG-**

21/12/2019-30985) İlgili yılda/dönemde yatay geçiş başvurusu kabul edilerek kayıt yaptıran ancak eğitim-öğretim dönemi başlamadan önce yatay geçiş hakkından vazgeçen öğrencilerin yatay geçiş işlemleri iptal edilir. Bu öğrenciler yatay geçiş yapmış öğrenci kabul edilmez ve yatay geçiş başvurusu yaptıkları yükseköğretim kurumuna geri dönerler. Bu öğrenciler yatay geçiş kaydını iptal ettirdikleri yıl/dönemde başka bir yükseköğretim kurumuna yatay geçiş hakkı elde etmeleri durumunda yatay geçiş yapabilirler. Bu durumdaki öğrenciler de bu madde hükümlerine göre yükseköğretim öğrenci veri tabanına (YÖKSİS) işlenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Kurum İçi Programlar Arası Yatay Geçiş

Kurum içi yatay geçiş kontenjanları ve taban puan şartı

MADDE 9 – (1) Bir fakülte, yüksekokul, konservatuvar veya meslek yüksekokulunun kendi bünyesindeki veya aynı üniversite içinde yer alan diğer fakülte, yüksekokul, konservatuvar veya meslek yüksekokulunun bünyesindeki eşdeğer düzeyde diploma programlarına ilgili yönetim kurulu tarafından belirlenen kontenjanlar dahilinde yatay geçiş yapılabilir.

(2) **(Değişik:RG-18/3/2016-29657)** Hangi dönemlerde ve hangi diploma programları için kurum içi yatay geçiş kontenjanı belirleneceği, her bir diploma programı için ikinci yarıyıldan başlamak ve beşinci yarıyıl dahil olmak üzere, kontenjan ilan edilen her yıl için ÖSYM Kılavuzunda öngörülen öğrenci kontenjanının yıllık yüzde on beşini geçmeyecek biçimde dönemlere bölünerek ilgili yönetim kurulları tarafından karara bağlanır. Vakıf üniversitelerinin bir programında burslu kontenjan dahilinde öğrenim görmekte olan öğrenciler yatay geçiş yaptıklarında burslarının devamı hususundaki esasları belirleme yetkisi üniversite senatolarına aittir. Ortak programdan sonra diploma programına geçiş uygulaması olan yükseköğretim kurumlarının kurum içi geçiş kontenjanı belirlenmesinde, bu diploma programları için senato tarafından belirlenmiş olan kontenjanlar esas alınır.

(3) **(Değişik:RG-21/12/2019-30985)** Kurum içi yatay geçiş kontenjanları, ilgili diploma programının son dört yıla ait taban puanları ile yurt içindeki diğer üniversitelerin diploma programlarının en düşük taban puanı, varsa kurum içi yatay geçiş için senato tarafından öngörülen ilave şartlarla birlikte, son başvurunun kabul edileceği günden en az 15 gün öncesinde kurumun internet sayfasında ilan edilir. ÖSYM sınavı ile yerleşen öğrencilerin kurum içi yatay geçiş işlemlerinde ÖSYM sınav sonuçları dikkate alınır, başkaca ulusal veya uluslararası diploma notu veya sınav sonuçları yerleştirmeye esas alınmaz.

(4) Programların kurum içi kontenjanları aynı fakülte, yüksekokul, konservatuvar veya meslek yüksekokulu bünyesinde yer alan diploma programları ile diğer fakülte, yüksekokul, konservatuvar veya meslek yüksekokulu bünyesindeki diploma programları için ayrı ayrı belirlenebilir.

(5) Üniversite bünyesindeki aynı düzeyde **(Mülga ibare:RG-12/4/2019-30743)**(...) öğrenci kabul eden diploma programları arasında yatay geçiş başvurusu yapılabilmesi için, öğrencinin merkezi sınava girdiği yıl itibarıyla geçmek istediği diploma programı için geçerli olan puan türünde aldığı merkezi yerleştirme puanının, geçmek istediği diploma programına eşdeğer yurt içindeki diğer üniversitelerin diploma programlarının en düşük taban puanından az olmaması şartı aranır.

(6) Yetenek sınavı ile öğrenci alan diploma programlarına kurum içi yatay geçişlerde diğer şartların yanı sıra yetenek sınavında da başarılı olma şartı aranır.

Ortak programdan diploma programlarına geçiş

MADDE 10 – (1) Ortak programa yerleşen öğrencilerin diploma programına geçiş yapabilmesi için kontenjanlar en geç kayıt döneminden bir hafta önce her diploma programının kontenjanı otuzdan az olmayacak şekilde senato tarafından belirlenir.

(2) Ortak programı başarı ile tamamlayan her öğrenciden, diploma programına geçebilmeleri için ortak programdaki diploma programı sayısı kadar tercih alınır.

(3) Diploma programı öncesinde ortak program uygulayan yükseköğretim kurumlarında, bu programı başarı ile tamamlayan öğrenciler, merkezi sınav veya yetenek sınavı ile yerleştirildikleri ortak program için ÖSYM Kılavuzlarında öngörülen diploma programlarına, ortak programdaki genel not ortalamaları esas alınarak veya adayların merkezi yerleştirme puanı ile genel not ortalamasının toplanması suretiyle elde edilen yerleştirme puanı esas alınarak yerleştirilebilir. Adayların yerleştirme puanının eşit olması halinde merkezi yerleştirme puanı daha yüksek olana öncelik tanınır. Bu kriterlerden hangisinin uygulanacağı, üniversite senatosu tarafından belirlenir.

(4) Diploma programı seçimi öncesinde, yabancı dil hazırlık sınıfı dışında geçirilen süre öğrenim süresine dahildir.

(5) Bir puan türü ile ortak programa yerleşen adayların aynı yükseköğretim kurumu içinde farklı puan türü ile öğrenci kabul eden diploma programlarına geçişleri, bu Yönetmeliğin kurum içi yatay geçiş hükümlerine göre yapılır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Kurumlar Arası Yatay Geçiş

Kurumlar arası yatay geçiş

MADDE 11 – (1) Kurumlar arası yatay geçiş yükseköğretim kurumlarının aynı düzeydeki eşdeğer diploma programları arasında ve Yükseköğretim Kurulu tarafından yayınlanan kontenjanlar çerçevesinde yapılır.

(2) Kurumlar arası yatay geçiş için öğrencinin, kayıtlı olduğu programda bitirmiş olduğu dönemlere ait genel not ortalamasının en az 100 üzerinden 60 olması şarttır.

(3) İkinci fıkradaki başarı şartını sağlayamayan ancak merkezi yerleştirme puanı geçiş yapmak istediği diploma programının taban puanına eşit veya yüksek olan adaylar yatay geçiş başvurusu yapabilir. **(Mülga son cümle:RG-21/9/2013-28772) (...)**

(4) Yükseköğretim kurumlarının belirlenen yatay geçiş kontenjanları ile başvuru ve değerlendirme takvimi, Yükseköğretim Kurulu internet sayfasında ilan edilir.

(5) Önlisans derecesi verilen diploma programlarında yatay geçiş kontenjanları ile başvuru ve değerlendirme takvimi ikinci yarıyıl için Ocak ayı, üçüncü yarıyıl için ise Temmuz ayı içinde ilan edilir.

(6) Lisans derecesi verilen diploma programlarında; dört yıllık eğitim verenlerde ikinci ve üçüncü sınıfları için, beş yıllık eğitim verenlerde ikinci, üçüncü ve dördüncü sınıflar için, altı yıllık eğitim verenlerde ikinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci sınıflar için yatay geçiş kontenjanları ile başvuru ve değerlendirme takvimi Temmuz ayı içinde ilan edilir.

(7) Her yıl düzenli olarak ikinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci sınıflar için, ÖSYM giriş genel kontenjanı 50 ve 50'den az olan diploma programlarda iki, 51 ve 100 arası olan programlarda

üç, 101 ve üzerinde olan diploma programlarda ise dört kurumlararası yatay geçiş kontenjanı Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenir. Ancak fakülte, yüksekokul veya meslek yüksekokullarının ilgili kurulları, geçişin yapılacağı diploma programının giriş yılındaki kontenjanı ile yatay geçiş kontenjanı belirlenen yarıyla kadar, programdan ilişiği kesilen veya ayrılan öğrenci sayıları ile bu yarıyı içinde yatay geçiş yoluyla gelmiş olan öğrenci sayıları arasındaki farkı aşmayacak biçimde ilave kontenjan belirleyebilirler. İlave kontenjan belirlenmesi halinde bu kontenjanlar en geç Haziran ayının otuzuncu günü mesai saati bitimine kadar Yükseköğretim Kuruluna bildirilir. Önlisans diploma programları için ikinci yarıyıl açılması istenen ilave yatay geçiş kontenjanları ise ilgili kurul tarafından belirlenerek, en geç Aralık ayının otuz birinci günü mesai saati bitimine kadar Yükseköğretim Kuruluna bildirilir.

(8) Tamamen veya kısmen yabancı dil ile eğitim yapan yükseköğretim kurumlarına yatay geçiş için ilgili yükseköğretim kurumunun yapacağı yabancı dil yeterlilik sınavından başarılı olmak ya da **(Ek ibare:RG-21/12/2019-30985)** Yükseköğretim Kurulu tarafından tanınan ulusal veya uluslararası geçerliliği olan yabancı dil sınavlarından ilgili yükseköğretim kurumunun belirlediği başarı düzeyinde bir puanı başvuru sırasında belgelemek şarttır.

(9) Kontenjan sınırlaması bulunmayan açık veya uzaktan öğretim programlarına yatay geçiş yapmak isteyen öğrenciler, Eylül ayının ilk haftasının son günü mesai saati bitimine kadar ilgili yükseköğretim kurumuna başvuruda bulunurlar.

(10) **(Değişik:RG-18/3/2016-29657)** Yatay geçişle gelen öğrencilerin önceki diploma programından aldığı ve başarılı olduğu derslerin intibakının yapılarak, bu derslere ilişkin daha önce alınan notlar transkripte işlenir ve not ortalamasına eklenir.

Değerlendirme

MADDE 12 – (1) Kurumlar arası yatay geçiş değerlendirme sonuçları, geçerli başvurusu olan tüm adayların isimleri, değerlendirmede esas alınan puanlara göre sıralanmış biçimde ilgili yüksek öğretim kurumunun internet sayfasında ilan edilir.

(2) Başvurularla ilgili ön değerlendirmeyi, üniversite senatosunun belirlemiş olduğu ilkeler çerçevesinde, ilgili yönetim kurulları tarafından oluşturulan komisyonlar yapar. Başvurular, adayların genel not ortalaması ve eğer varsa geçmek istediği programın ortak derslerindeki başarıları dikkate alınarak, üniversite senatosu tarafından belirlenmiş olan kriterlere göre değerlendirilir ve ayrılan kontenjana göre geçiş sağlanır.

(3) Yeterli şartları taşıyan aday olması halinde aynı sayıda asıl ve yedek aday belirlenir. Takvimde belirlenen süre içinde başvurmayan asıl adaylar yerine yedeklerin başvurusu alınır. Yatay geçiş hakkı kazanan öğrencilerin intibak programları, bu öğrencilerin yeni akademik yarıyla diğer öğrencilerle aynı tarihte başlamasını sağlayacak biçimde yapılır.

Diğer yükseköğretim kurumlarından yatay geçiş

MADDE 13 – (1) (Değişik ibare:RG-21/12/2019-30985) Milli Savunma Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığınca ve bağlı yükseköğretim kurumlarında önlisans ve lisans düzeyinde öğretime devam eden öğrenciler kendi özel kanunlarınca düzenlenen hükümler çerçevesinde ve bu Yönetmeliğin konuyla ilgili hükümlerine uygun olarak diğer yükseköğretim kurumlarına yatay geçiş yapabilirler.

(2) Bu kurumlardan **(Değişik ibare:RG-21/12/2019-30985)** 18/8/2012 tarihli ve 28388 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliğinin 9 uncu maddesinde sayılan fiiller nedeniyle, başarısızlık veya disiplinsizlik nedeni ile ilişiği kesilenler diğer yükseköğretim kurumlarına yatay geçiş için başvuramazlar.

(3) İkinci fıkra kapsamına girmeyen bir gerekçe ile birinci fıkra kapsamındaki yükseköğretim kurumlarından ilişiği kesilen öğrenciler, ilişiklerinin kesildiği tarihten itibaren iki yıl içinde diğer yükseköğretim kurumlarına geçiş için başvurabilir. Bu başvurular kurumlararası yatay geçiş hükümlerine göre değerlendirilir.

(4) (Ek:RG-16/8/2011-28027) (Mülga:RG-21/12/2019-30985)

Yurtdışı yükseköğretim kurumlarından yurtiçindekilere yatay geçiş

MADDE 14 – (1) Üniversite senatoları tarafından yurtdışındaki yükseköğretim kurumlarından yapılacak yatay geçişler için kontenjan belirlenebilir. Kontenjan belirlenmesi halinde her bir program için kurumlar arası yatay geçiş kontenjanının yarısını aşmayacak şekilde belirlenen yurt dışı yükseköğretim kurumları kontenjanları ile üniversite senatosu tarafından belirlenen başvuru şartları, kurumlar arası yatay geçiş kontenjanları ile birlikte Yükseköğretim Kuruluna en geç Haziran ayının otuzuncu günü mesai saati bitimine kadar bildirilir. Yükseköğretim Kurulu internet sayfasında tüm yükseköğretim kurumlarının yurt dışı öğrenci kontenjanları ile başvuru şartları ve değerlendirme takvimi ilan edilir.

(2) Yabancı ülkelerdeki yükseköğretim kurumlarından yurt içindeki yükseköğretim kurumlarına geçiş için, öğrencinin bu Yönetmeliğin (**Değişik ibare:RG-10/6/2020-31151**) 11 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirlenen kurumlar arası yatay geçiş başarı şartları aranır.

(3) Yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarından yatay geçişte öğrencinin yatay geçiş yapmak istediği yükseköğretim kurumundaki diploma programının ilgili sınıfına öğrenci kabulündeki taban puana sahip öğrenciler, yurt dışında yükseköğrenim gördüğu tüm derslerden başarı şartı aranmaksızın yatay geçiş başvurusu yapabilirler. Bu yolla başvuran öğrencilerin yatay geçiş başvurusu üniversite senatosu tarafından belirlenen esaslar çerçevesinde yurt dışı yatay geçiş kontenjanı kapsamı dışında değerlendirilir.

(4) Yurt dışı üniversitelerden yapılan başvurularda öğrencinin yurt dışında öğrenim gördüğu yükseköğretim kurumunun ve eğitim yapıldığı programın ön lisans veya lisans diploma vermeye yetkili bir kurum olarak Yükseköğretim Kurulu tarafından tanınması ve kayıtlı olduğu diploma programının, yatay geçiş için başvurduğu önlisans veya lisans diploma programına eşdeğerliğinin ilgili üniversite tarafından kabul edilmesi şartı aranır.

(5) Yurtdışında yükseköğretime başlayan öğrencilerin Türkiye'deki yükseköğretim programlarına geçiş başvurularının değerlendirilmesinde kullanılacak olan, Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi tarafından yapılan Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sınavlarındaki asgari puanlar ile bunlara eşdeğerliği kabul edilen sınavlar ve puanları, üniversiteler tarafından belirlenen yurtdışı yatay geçiş kontenjanları ile birlikte Yükseköğretim Kurulu tarafından ilan edilir. Adayların, yatay geçiş başvurusu yapabilmeleri için en az ilan edilen puanlara veya üzerindeki puanlara sahip olması gerekir.

(6) (Ek:RG-18/3/2016-29657) Yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarından yatay geçişte, yurt dışındaki aynı yükseköğretim kurumundan bir programın her bir sınıfına geçiş yapabilecek öğrenci sayısı o programın ilgili sınıfının yurt dışı kontenjanının yüzde 15'ini geçemez. Yüzde 15'in hesaplanmasında 1'in altındaki sayılar 1'e tamamlanır. Virgülden sonraki kısım 5'ten küçüğe alttaki tam sayıya, 5 ve yukarısında ise bir üst tam sayıya tamamlanır.

(7) (Ek:RG-21/12/2019-30985) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti dâhil yurt dışında kurulmuş olan yükseköğretim kurumlarından yurt içindeki yükseköğretim kurumlarının başarı sıralaması şartı aranan programlarına yatay geçişe ilişkin olarak Yükseköğretim Kurulu, bu Yönetmelik hükümleri dışında ilave şartlar belirleyebilir. (Ek ibare:RG-9/4/2021-31449) Yurt dışındaki bir yükseköğretim kurumundan ülkemizdeki başarı sıralaması şartı aranan bir programa yatay geçiş yapılabilmesi için;

a) (Ek:RG-9/4/2021-31449) (Değişik:RG-16/7/2023-32250) Öğrencinin yükseköğrenimine başladığı yıl, kayıtlı olduğu üniversitenin Yükseköğretim Kurulu tarafından esas alınan sıralama kuruluşlarının (Times Higher Education (THE), QS World University Rankings, Academic Ranking of World Universities (ARWU) CWTS Leiden Ranking) en az üçünde ilk dört yüzlük dilim içerisinde yer alması ve bu Yönetmeliğin dönem/sınıf ve başarı şartlarını taşıması,

b) (Ek:RG-9/4/2021-31449) İlk dört yüzlük dilim dışında kalan bir üniversitede kayıtlı olunması halinde;

1) Ortaöğretimini Türkiye’de tamamlayanların, her halükarda merkezi yerleştirme sınavına girmiş ve kayıt yılı itibarıyla başarı sıralaması şartı aranan programın ilgili puan türünde başarı sıralaması şartını sağlamış olması,

2) Ortaöğretiminin en az son iki yılını yurt dışında tamamlayanların, kayıt oldukları diploma programının, hazırlık sınıfı hariç en az dört yarıyılını başarıyla geçmiş olması,

gerekir.

Yabancı uyruklu öğrenciler

MADDE 15 – (1) Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen yabancı ülkelerden gelecek o ülkenin uyrukluğunda bulunan yabancı öğrencilerin kontenjanı bu Yönetmeliğin 14 üncü maddesinin birinci fıkrasında belirtilen sınırlamaya tabi değildir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çift Anadal, Yandal ve Kurumlar Arası Kredi Transferi

Çift anadal programı

MADDE 16 – (1) (Değişik:RG-9/6/2017- 30091) Aynı yükseköğretim kurumunda yürütülen önlisans diploma programları ile diğer önlisans programları arasında, lisans programları ile diğer lisans programları veya önlisans programları arasında ilgili bölümlerin ve fakülte/yüksekokul kurullarının önerisi üzerine senatonun onayı ile çift anadal programı açılabilir. (Ek cümle:RG-21/12/2019-30985)(1) Başarı sıralaması şartı aranan programlarda çift anadal yapmak isteyen öğrencinin, bu Yönetmelikte belirlenen diğer şartların yanı sıra kayıt olduğu yıldaki ilgili programın Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen başarı sıralaması şartını sağlamış olması gerekir.

(2) (Değişik:RG-9/6/2017- 30091) Öğrencilerin ikinci anadal diploma programına kabulü, o programın yürütüldüğü ilgili bölümün önerisi üzerine fakülte/yüksekokul yönetim kurulunun onayı ile yapılır.

(3) Aynı anda birden fazla ikinci anadal diploma programına kayıt yapılamaz. Ancak, aynı anda ikinci anadal diploma ile yandal programına kayıt yapılabilir.

(4) İkinci anadal diploma programındaki öğrenci, anadal diploma programında kurum içi geçiş hükümlerine uygun koşulları sağladığında ikinci anadal diploma programına yatay geçiş yapabilir.

(5) Yetenek sınavı ile öğrenci alan çift anadal diploma programına öğrenci kabulünde yetenek sınavında da başarılı olma şartı aranır.

(6) (Ek:RG-16/8/2011-28027) Öğrencinin çift anadal programında alması gereken dersler ve

kredileri Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen Yükseköğretim Alan Yeterlilikleri dikkate alınarak ilgili bölümlerin ve fakülte kurullarının önerisi üzerine senatonun onayı ile belirlenir. İlgili çift anadal lisans programının, öğrencinin programın sonunda asgari olarak kazanması gereken bilgi, beceri ve yetkinliklere göre tanımlanmış öğrenim kazanımlarına sahip olmasını sağlayacak şekilde düzenlenmesi gerekir.

Başvuru süresi

MADDE 17 – (1) (Değişik:RG-9/6/2017- 30091) Öğrenci ikinci anadal diploma programına, anadal lisans diploma programında en erken üçüncü yarıyılın başında, en geç ise dört yıllık programlarda beşinci yarıyılın başında, beş yıllık programlarda yedinci yarıyılın başında, altı yıllık programlarda ise dokuzuncu yarıyılın başında, anadal önlisans diploma programında en erken ikinci yarıyılın başında, en geç ise üçüncü yarıyılın başında başvurabilir.

(2) (Değişik:RG-2/5/2014-28988) Başvuru anında anadal diploma programındaki genel not ortalaması en az 100 üzerinden 70 olan ve anadal diploma programının ilgili sınıfında başarı sıralaması itibari ile en üst %20'sinde bulunan öğrenciler ikinci anadal diploma programına başvurabilirler. Ayrıca aşağıdaki şartlar uyarınca yükseköğretim kurumları kontenjan belirleyebilir ve öğrenciler de bu şartlar kapsamında başvuru yapabilir:

- a) Çift anadal yapacak öğrencilerin kontenjanı, anadal diploma programındaki genel not ortalaması en az 100 üzerinden 70 olmak şartıyla, anadal diploma programının ilgili sınıfında başarı sıralaması %20 oranından az olmamak üzere üniversite senatolarınca belirlenir.
- b) Hukuk, tıp ve sağlık programları ile mühendislik programları hariç olmak üzere, çift anadal yapılacak programların kontenjanları da programların kontenjanının %20'sinden az olmamak üzere üniversite senatolarınca belirlenir.
- c) Anadal diploma programındaki genel not ortalaması en az 100 üzerinden 70 olan ancak anadal diploma programının ilgili sınıfında başarı sıralaması itibari ile en üst %20'sinde yer almayan öğrencilerden çift anadal yapılacak programın ilgili yıldaki taban puanından az olmamak üzere puana sahip olanlar da çift anadal programa başvurabilirler.

(3) Çift anadal diploma programına başvurabilmesi için öğrencinin başvurduğu yarıyla kadar anadal diploma programında aldığı tüm dersleri başarıyla tamamlaması gerekir.

(4) (Değişik:RG-26/9/2023-32321) Öğrencinin çift anadal programından mezun olabilmesi için anadal programındaki genel not ortalamasının en az 100 üzerinden 70 olması gerekir. Tüm çift anadal öğrenimi süresince öğrencinin anadal programındaki genel not ortalaması bir defaya mahsus olmak üzere 100 üzerinden 65'e kadar düşebilir. Anadal programındaki genel not ortalaması ikinci kez 100 üzerinden 70'in altına düşen öğrencinin ikinci anadal diploma programından kaydı silinir.

(5) İkinci anadal lisans programına devam eden öğrenciye mezuniyet diploması ancak devam ettiği birinci anadal diploma programından mezun olması halinde verilebilir.

(6) Çift anadal ikinci diploma programında öğrenim gören öğrencinin anadal programında almış olduğu ve eşdeğerlikleri kabul edilen dersler, not çizelgesinde gösterilir.

(7) (Değişik:RG-18/3/2016-29657) Anadal diploma programından mezuniyet hakkını elde eden ancak ikinci anadal diploma programını bitiremeyen öğrencilerin öğrenim süresi ikinci anadal diploma programına kayıt yaptırdığı eğitim öğretim yılından itibaren 2547 sayılı Kanunun 44 üncü maddesinin (c) fıkrasında belirtilen azami süredir.

(8) Çift anadal programından iki yarıyıl üst üste ders almayan öğrencinin ikinci anadal diploma

programından kaydı silinir.

(9) **(Değişik:RG-2/5/2014-28988)** Çift anadal programından çıkarılan öğrencilerin ikinci anadal programında almış oldukları derslerin ne şekilde değerlendirileceği, senato tarafından belirlenir. Öğrencinin anadal programında kabul edilmeyen ikinci anadal programında başarılı olduğu dersler, genel not ortalamasına dahil edilmeksizin transkript ve diploma ekinde yer alır.

(10) **(Mülga:RG-2/5/2014-28988)**

(11) **(Ek:RG-16/7/2023-32250)** Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen diploma programlarına kaydolan öğrenciler, talepte bulunmaları halinde yine Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenecek programlarda çift anadal eğitimi yapabilir. Bu programlar arasında yapılacak çift anadal eğitim ve öğretiminde birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkralarda yer alan kısıtlamalar uygulanmaz.

Yandal programı

MADDE 18 – (1) Yükseköğretim kurumları esaslarını ve başvuru koşullarını ilgili yönetim kurullarının teklifi ve senatolarının onayı ile belirleyerek, yandal programları düzenleyebilir.

(2) Yandal programlarını tamamlayanlara eğitim aldıkları alanda sadece başarı belgesi (yandal sertifikası) düzenlenir. Bu belgeler diploma yerine geçmez.

(3) Yandal programlarının kontenjanları, ilgili programın açılmasına karar veren yönetim kurulu tarafından belirlenir.

(4) Başvurular, o programın yürütüldüğü ilgili yönetim kurulları tarafından değerlendirilir.

Başvuru süresi

MADDE 19 – (1) Öğrenci, yandal programına, anadal lisans programının en erken üçüncü, en geç altıncı yarıyılın başında başvurabilir.

(2) Yandal programına, başvurduğu yarıyla kadar aldığı lisans programındaki tüm kredili dersleri başarıyla tamamlamış olan öğrenciler başvurabilir.

(3) Öğrencinin başvuru sırasında anadal programındaki genel not ortalamasının en az 100 üzerinden 65 olması gerekir.

(4) **(Ek:RG-16/7/2023-32250)** Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen diploma programlarına kaydolan öğrenciler, talepte bulunmaları halinde yine Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenecek programlarda yandal eğitimi yapabilir. Bu programlar arasında yapılacak yandal eğitim ve öğretiminde birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarda yer alan kısıtlamalar uygulanmaz.

Krediler

MADDE 20 – (1) Yandal programına başvurusu kabul edilen öğrenci, yandal programı kapsamında, senato kararı ile belirlenmiş olan dersleri almak ve bu dersleri başarmak zorundadır. Bu dersler ilgili bölümler arasında kararlaştırılır, ilgili fakülte kurullarının ve üniversite senatosunun onayına sunulur.

(2) **(Değişik:RG-2/5/2014-28988)** Yandal programına devam edebilmesi için öğrencinin anadal programındaki not ortalamasının en az 100 üzerinden 60 olması şarttır. Bu şartı sağlayamayan öğrencinin yandal programından kaydı silinir. Öğrencinin başarılı olduğu ve anadal programına sayılmayan dersler, genel not ortalamasına dahil edilmeksizin transkript

ve diploma ekinde yer alır.

(3) **(Değişik:RG-18/3/2016-29657)** Anadal programından mezuniyet hakkını elde eden ancak yandal programını bitiremeyen öğrencilere ilgili yönetim kurullarının kararı ile en fazla iki yarıyıl ek süre tanınır.

Mezuniyet

MADDE 21 – (1) Öğrencinin yandal programındaki başarı durumu, anadal programındaki mezuniyetini etkilemez.

(2) Yandal öğrencisi, öğrenim sürecinin herhangi bir yarıyılında programı kendi isteğiyle bırakabilir. Yandal programından kayıt sildiren öğrenci, aynı yandal programına tekrar kayıt yaptıramaz.

(3) Yandal programından iki yarıyıl üst üste ders almayan öğrencinin bu programdan kaydı silinir.

(4) Yandal programından çıkarılan öğrencilerin yandal programında almış oldukları derslerin ne şekilde değerlendirileceği, senato tarafından belirlenir.

(5) Senato kararı ile, yandal programlarına ilişkin bu Yönetmelikte belirtilenlere ilave olarak yeni koşullar getirilebilir öngörülen asgari başarı notları yükseltilebilir.

Değişim programları ve özel öğrenci olarak ders alma

MADDE 22 – (1) Yurt içinde veya yurt dışında bir yükseköğretim kurumuna kayıtlı olan öğrencinin, ulusal ve uluslararası öğrenci değişim programları kapsamında veya özel öğrenci olarak aynı düzeyde başka bir yükseköğretim kurumundan aldığı ders veya uygulamaların kredileri, ilgili yönetim kurulu kararı ile kayıtlı olduğu diploma programındaki yükümlülüklerinin yerine sayılabilir.

(2) Öğrencinin özel öğrencilikte ve değişim programında geçirdiği süre, öğretim süresine dahildir.

(3) **(Mülga:RG-2/5/2014-28988)**

(4) **(Değişik:RG-26/9/2023-32321)(5)** Özel öğrencilik ve değişim programındaki öğrenciler öğrenim ücreti/katkı payını kayıtlı olduğu yükseköğretim kurumuna öder. Ancak, vakıf yükseköğretim kurumlarında kayıtlı öğrencilerin ödemiş olduğu öğrenim ücretinin %80'i kayıtlı olduğu vakıf yükseköğretim kurumu tarafından özel öğrenci olarak öğrenim görmekte olduğu yükseköğretim kurumuna aktarılır.

(5) Özel öğrenci olarak yaz okullarına katılacak öğrenciler, yaz okulu ücretini dersi aldıkları yükseköğretim kurumuna öderler.

(6) Öğretim dili Türkçe olan programlarda öğrenim gören öğrencilerin öğretim dili yabancı dil olan programlardan da ders alabilmeleri için yabancı dil düzeylerinin yeterli olduğunu belgelemeleri gerekir.

(7) **(Ek:RG-17/4/2021-31457)(3)** Özel öğrencilik imkanından bir program süresince en fazla iki dönem yararlanılır. Bu süre, öğrencinin talebi ve ancak aşağıdaki şartlar çerçevesinde Yükseköğretim Kurulunun kararıyla uzatılabilir:

a) Öğrencinin, yükseköğretim kurumuna yerleşmesinden sonra eğitimi sebebiyle ikamet edilen ilde tedavisi mümkün olmayan ciddi bir hastalık teşhisi konulduğunun ya da var olan hastalığın ilerlediğinin devlet hastanesi veya devlet üniversitesi hastanesinden alınmış sağlık

kurulu raporu ile belgelenmiş olması.

b) Öğrencinin, maruz kaldığı darp, şiddet gibi fiiller sebebiyle öğrenimini kayıtlı olduğu yükseköğretim kurumunda devam ettirmesinin mümkün olmadığına ilişkin üniversite yönetim kurulunun teklifinin olması.

(8) (Ek:RG-17/4/2021-31457)(3) Yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarında eğitim alan Türk vatandaşı öğrenciler, özel öğrencilik imkanından en fazla iki dönem yararlanabilir.

Yükseköğretim kurumlarında eşzamanlı öğrenim görme

MADDE 23 – (1) (Değişik:RG-18/3/2016-29657) Örgün öğretim yapan yükseköğretim kurumlarının birden fazla aynı düzeydeki programına öğrenci kaydı yapılamaz.

(2) Yükseköğretim kurumlarında herhangi bir örgün meslek yüksekokulu programına kayıtlı öğrenciler veya bu programlardan mezun olanlar, açıköğretim sistemi ile yürütülmekte olan ve kontenjan sınırlaması olmayan ve okudukları veya mezun oldukları önlisans programından farklı olmak kaydıyla açıköğretim önlisans programlarına kayıt yaptırabilirler.

(3) Yükseköğretim kurumlarının herhangi bir örgün lisans programında kayıtlı öğrenciler veya bu programlardan mezun olanlar, açıköğretim sistemi ile yürütülmekte olan ve kontenjan sınırlaması olmayan ve okudukları veya mezun oldukları lisans programından farklı olmak kaydıyla açıköğretim lisans veya ön lisans programlarına kayıt yaptırabilirler.

(4) Örgün meslek yüksekokulu programları öğrencileri veya mezunlarından açıköğretim önlisans programına da kayıt yaptırmış olanlar lisans programlarına dikey geçiş işlemlerinde, mezun olacakları örgün meslek yüksekokulu veya açıköğretim önlisans programından birini tercih ederler.

(5) Örgün öğretim ile birlikte açıköğretim programına kaydolacak erkek öğrencilerin askerlik işlemleri, örgün öğretimdeki statülerine göre yapılır. Bu durumdaki öğrencilerin açıköğretim programlarına kaydolmaları, askerlik işlemleri ile ilgili herhangi bir hak sağlamaz. Açıköğretim programlarına kayıt yaptırdıktan sonra örgün öğretimden kaydını sildiren öğrenciler bu durumlarını belgelendirmek koşuluyla askerlik işlemleri dahil tüm öğrencilik hizmetlerinden yararlanırlar.

ALTINCI BÖLÜM

Özel Durumlar

MADDE 24 – (1) Kamu kurum ve kuruluşlarında asli ve sürekli kamu hizmetlerinde görevlendirilenlerin, sürekli olarak bir başka yere atanmaları halinde, kendileri ile bakmakla yükümlü oldukları çocukları ve eşleri, eşdeğer diploma programının, son sınıf veya son iki yarıyılı dışında her sınıf veya yarıyılına eğitim-öğretim yılının başlamasından itibaren en geç bir ay içinde kayıtlı oldukları diploma programına girişteki merkezi yerleştirme puanları, gidecekleri yükseköğretim kurumundaki diploma programının yerleştikleri yıl itibariyle taban puanından daha yüksek olmak şartı ile kontenjan aranmaksızın nakledilebilirler.

(2) Yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarından yatay geçişte öğrencinin anne veya babasının, devlet hizmetinde görevli ise görevinin sona ermesi sebebiyle Türkiye'ye dönmesi, işçi ise kesin dönüş yapması halinde, yabancı dil sınıfı hariç en az bir yıl okumuş ve yıl sonu sınavlarının tamamını başarı ile vermiş olması yatay geçiş başvurusu için yeterlidir. Yatay geçiş başvurusu yapılan yükseköğretim kurumunun ilgili yönetim kurulları bu yolla başvuran öğrencileri yurt dışı yatay geçiş kontenjanı kapsamı dışında değerlendirir.

(3) Türkiye’de hizmet görmekte olan yabancı diplomatların çocuklarının yükseköğretim kurumlarına başvuruları, kontenjan şartı aranmaksızın başvurduğu yükseköğretim kurumunun yönetim kurulu tarafından değerlendirilir. Başvurunun kabul edilmesi halinde her bir öğrenci için gerekli intibak programı hazırlanır.

YEDİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

MADDE 25 – (1) Değişim programlarına katılıp gittiği yükseköğretim kurumunda aldığı dersleri başarı ile tamamlayan öğrencilerin yarıyıl kaybına uğramamalarını sağlamak için iki yükseköğretim kurumu arasında değişim öncesi ders intibakını öngören protokol imzalanır.

(2) Yurt içindeki bir yükseköğretim kurumundaki uluslararası ortak diploma programına devam eden öğrencilerden, yurt dışındaki yükseköğretim kurumundan akademik başarısızlık nedeniyle ilişkisi kesilenler, yurt içinde gördüğü yükseköğretimdeki başarı notu esas alınarak, bu Yönetmelikteki geçiş şartları çerçevesinde kendi yükseköğretim kurumunda veya başka bir yükseköğretim kurumundaki eşdeğer bir diploma programına yatay geçiş yapabilirler.

(3) Uluslararası ortak diploma programından aynı üniversite veya başka bir üniversite bünyesinde aynı alanda yürütülen diğer uluslararası ortak programlara; uluslararası ortak diploma programlarından yurt içindeki diğer diploma programlarına veya yurt içindeki bir diploma programından uluslararası ortak diploma programlarına yatay geçişler bu Yönetmelik hükümlerine göre yapılır.

(4) (Mülga:RG-18/3/2016-29657)

(5) Özel öğrenci veya değişim programına katılan öğrencilerin kurumlar arası yatay geçiş yapmaları halinde sadece kayıtlı oldukları diploma programında kabul edilmiş olan dersleri transfer edilebilir.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 26 – (1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla 21/10/1982 tarihli ve 17845 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yükseköğretim Kurumları Arasında Önlisans ve Lisans Düzeyinde Yatay Geçiş Esaslarına İlişkin Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

Merkezi yerleştirme puanıyla yatay geçiş

EK MADDE 1 – (Ek:RG-21/9/2013-28772) (Değişik:RG-2/5/2014-28988)

(1) Öğrencinin kayıt olduğu yıldaki merkezi yerleştirme puanı, geçmek istediği diploma programının taban puanına eşit veya yüksek olması durumunda, öğrenci, hazırlık sınıfı da dahil olmak üzere yatay geçiş için başvuru yapabilir. Programa yatay geçişe ilişkin başvuru takvimi, öğrenci kontenjanına ilişkin esaslar ile yatay geçişlere ilişkin usul ve esaslar Yükseköğretim Yürütme Kurulu tarafından tespit edilir. Belirlenen usul ve esaslar uyarınca öğrencilerin başvuruları yükseköğretim kurumlarının ilgili kurulları tarafından değerlendirilerek yatay geçişleri kabul edilir. Başvurunun kontenjandan fazla olduğu durumlarda ÖSYS puanı en yüksek adaydan başlayıp sıralanarak kontenjan kadar adayın yatay geçişi kabul edilir.

(2) (Ek:RG-18/3/2016-29657) Bu madde kapsamında eğitim gördüğü programdan farklı bir programa yatay geçiş yapan öğrencilerin azami süreleri, programın azami süresinden kabul edildiği sınıf çıkartılarak hesaplanır.

Özel durumlarda yatay geçiş

EK MADDE 2 – (Ek:RG-21/9/2013-28772)

(1) Şiddet olayları ve insani kriz nedeniyle eğitim öğretimin sürdürülemez olduğu Yükseköğretim Kurulu tarafından tespit edilen ülkelerde öğrenim gören öğrenciler Türkiye'deki yükseköğretim kurumlarına yatay geçiş başvurusu yapabilirler. Bu konuya ilişkin usul ve esaslar Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenir.

Sorunların çözümü

EK MADDE 3 – (Ek:RG-2/5/2014-28988)

(1) Bu Yönetmelik hükümlerinin uygulanmasında ortaya çıkacak sorunların giderilmesinde Yükseköğretim Yürütme Kurulu yetkilidir.

Mevcut çift anadal ve yan dal programları

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce uygulanmaya başlanan çift anadal ve yan dal programlarında, ilgili yükseköğretim kurumunun programın açılışında belirlediği esaslar uygulanır.

Geçiş hükmü

GEÇİCİ MADDE 2- (Ek:RG-16/7/2023-32250)

(1) Bu maddeyi ihdas eden Yönetmeliğin 1 inci maddesiyle değiştirilen 14 üncü maddenin yedinci fıkrasının (a) bendi, bu maddenin yayımı tarihinden önce yurtdışındaki yükseköğretim kurumlarına kayıt yaptıran öğrencilere uygulanmaz.

Yürürlük

MADDE 27 – (1) Bu Yönetmeliğin kurumlar arası yatay geçişe ilişkin hükümleri 1/6/2010 tarihinde, diğer hükümleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 28 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Yükseköğretim Kurulu Başkanı yürütür.

B.3. Öğrenme Kaynakları ve Akademik Destek Hizmetleri

B.3.1. Öğrenme ortam ve kaynakları

Eğitim Alanı	Kapasitesi					
	0–50	51–75	76–100	101–150	151–250	251–Üzeri
Amfi	-	-	-	-	-	-
Sınıf	9	1	-	-	-	-
Bilgisayar Lab. 2	-	-	-	-	-	-
Diğer Lab. 1	-	-	-	-	-	-
Toplam	12	1	-	-	-	-

B.3.2. Akademik destek hizmetleri

Birimimizde öğrencilere sunulan öğrenme kaynaklarını (kütüphane hizmetleri ve iletişim altyapısı gibi), özel öğrenim, ders ve diğer konularda ihtiyaç duyulabilecek rehberlik/danışmanlık gibi destekleri öğrenci danışmanları aracılığıyla sağlanmaktadır. Kısıtlı imkânlarla sahip kütüphanemizde ve diğer yardımcı pozisyonlarda kısmi zamanlı öğrenciler görev almaktadır. İletişim konusuyla ilgili olarak internet altyapısında yenileme gerçekleştirilmiştir.

Birimimizde bir adet 150 m2 büyüklüğünde açık spor tesisleri alanı bulunmakta ve öğrenciler bu alanı gerek uzman ögr. gör. nezaretinde gerekse serbest bir şekilde yoğun olarak kullanmaktadır.

Birimimiz engelsiz üniversite uygulamaları kapsamında gerekli düzenlemeleri yaparak 2023 Yılı Mekânda Erişebilirlik Ödülü'ne (Turuncu Bayrak) aday olmuş, değerlendirme sonucunu beklemektedir.

B.3.3. Tesis ve altyapılar

Birimimizde bir adet 150 m2 büyüklüğünde açık spor tesisleri alanı bulunmakta ve öğrenciler bu alanı gerek uzman ögr. gör. nezaretinde gerekse serbest bir şekilde yoğun olarak kullanmaktadır.

Birimimiz engelsiz üniversite uygulamaları kapsamında gerekli düzenlemeleri yaparak 2023 Yılı Mekânda Erişebilirlik Ödülü'ne (Turuncu Bayrak) aday olmuş, değerlendirme sonucunu beklemektedir.

B.3.4 Dezavantajlı gruplar

Birimimiz engelsiz üniversite uygulamaları kapsamında gerekli düzenlemeleri yaparak 2024 Yılı Mekânda Erişebilirlik Ödülü'ne (Turuncu Bayrak) aday olmuş, değerlendirme sonucunu beklemektedir.

B.3.5 Sosyal, kültürel, sportif faaliyetler

okulumuz öğrencilerine yönelik teknik gezi ve kültürel geziler düzenlenmektedir.

B.4. Öğretim Kadrosu

B.4.1. Atama, yükseltme ve görevlendirme kriterleri

Atama ve yükseltme kriterleri üniversitemiz Personel İşleri Daire başkanlığı tarafından yapılmaktadır.

B.4.2. Öğretim yetkinlikleri ve gelişimi

Öğretim yetkinliği geliştirme süreçleri ihtiyaç analizleri temelinde planlanır, yaygın biçimde yürütülür ve etkililiği düzenli olarak izlenir. Tüm öğretim elemanlarının etkileşimli-aktif ders verme yöntemlerini ve uzaktan eğitim süreçlerini öğrenmeleri ve kullanmaları için sistematik eğitimcilerin eğitimi etkinlikleri (kurs, çalıştay, ders, seminer vb.) ve bunu üstlenecek/ gerçekleştirecek öğretim-öğrenme merkezi yapılanması vardır. Öğretim elemanlarının pedagojik ve teknolojik yeterlilikleri artırılmaktadır. Kurumun öğretim yetkinliği geliştirme performansı değerlendirilmektedir.

B.4.3. Eğitim faaliyetlerine yönelik teşvik ve ödüllendirme

Yüksekokulumuzda eğitim faaliyetlerinin geliştirilebilmesi için teşvik ve ödüllendirmeler üniversitemiz rektörlüğü tarafından yapılmaktadır.

C.ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME

C.1. Araştırma Süreçlerinin Yönetimi ve Araştırma Kaynakları

C.1.1. Araştırma süreçlerinin yönetimi

Birimimiz meslek yüksekokulu olduğu için ve son dönemde YÖK'ün bizim gibi kurumlarda sadece öğretim ve uygulama çalışmalarını öncelemeinden dolayı araştırma süreçlerine yönelik bir yaklaşımımız bulunmamaktadır.

C.1.2. İç ve dış kaynaklar

Birimimiz meslek yüksekokulu olduğu için ve son dönemde YÖK'ün bizim gibi kurumlarda sadece öğretim ve uygulama çalışmalarını öncelediği için araştırma süreçlerine yönelik bir yaklaşımımız bulunmamaktadır.

C.1.3. Doktora programları ve doktora sonrası imkanlar

Doktora programımız bulunmamaktadır.

C.2. Araştırma Yetkinliği, İş birlikleri ve Destekler

C.2.1. Araştırma yetkinlikleri ve gelişimi

Kurumda, öğretim elemanlarının araştırma yetkinliğinin geliştirilmesine yönelik planlar bulunmaktadır.

C.2.2. Ulusal ve uluslararası ortak programlar ve ortak araştırma birimleri

Birimimizde EBYÜ Uluslararası İlişkiler Koordinatörlüğü yönlendirmesiyle bizim olumlu yaklaşımımızla Bilgisayar Teknolojileri Bölümü'nde 1 (bir) adet İran uyruklu Dr. Öğr. Üyesi görev yapmaktadır.

Birimimiz bir ilçe meslek yüksekokulu olmasına rağmen üniversitemizin uluslararasılaşma stratejisine paralel bir şekilde bu konuya önem vermektedir. Bu konuda YÖK'le olan süreçlerde özellikle görev uzatmalarda sorun yaşansa da istihdam ettiğimiz öğretim elemanımızın bölümümüze ve kurumumuza birçok faydası bulunmaktadır. İkinci doktorasını bitirmek üzere olan öğretim elemanımızın 2022 yılında 1 (bir) adet uluslararası kitap ve 1 (bir) adet de uluslararası makalesi yayımlanmıştır.

C.3. Araştırma Performansı

C.3.1. Araştırma performansının izlenmesi ve değerlendirilmesi

Performans takibi ve değerlendirmesi üniversitemiz rektörlüğü tarafından yapılmaktadır.

C.3.2. Öğretim elemanı/araştırmacı performansının değerlendirilmesi

Performans takibi ve değerlendirmesi üniversitemiz rektörlüğü tarafından yapılmaktadır.

D.TOPLUMSAL KATKI

D.1. Toplumsal Katkı Süreçlerinin Yönetimi ve Toplumsal Katkı Kaynakları

D.1.1. Toplumsal katkı süreçlerinin yönetimi

Birimimiz Üniversitemiz Toplumsal Katkı Politikası doğrultusunda D.1 maddesinde dile getirilen stratejiyi dikkate almakta, özellikle Sivil Savunma ve İtfaiyecilik Programı öğretim görevlisi ve öğrencileriyle birlikte öncelikle ilçemize yönelik bir proje çalışması tarafımızdan planlanmaktadır.

D.1.2. Kaynaklar

Birimimiz Üniversitemiz Toplumsal Katkı Politikası doğrultusunda D.1 maddesinde dile getirilen stratejiyi dikkate almakta, özellikle Sivil Savunma ve İtfaiyecilik Programı öğretim görevlisi ve öğrencileriyle birlikte öncelikle ilçemize yönelik bir proje çalışması tarafımızdan planlanmaktadır.

D.2. Toplumsal Katkı Performansı

D.2.1. Toplumsal katkı performansının izlenmesi ve değerlendirilmesi

Birimimiz Üniversitemiz Toplumsal Katkı Politikası doğrultusunda D.1 maddesinde dile getirilen stratejiyi dikkate almaktadır. Topluma hizmet uygulamaları dersi kapsamında etkinlikler düzenlenmiştir.

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

1. Sonuç

Birimimizde, teşkilat şemamızda da görüleceği gibi ön lisans eğitimi veren meslek yüksekokullarında hiyerarşik yapıya kanun ve yönetmeliklere göre düzenlenmiş yönetim modeli uygulanmaktadır. Birimimizde kalite çalışmaları pandemi (2020) öncesinde başlamış, ders bilgi paketleri oluşturulmuş, kişisel ve bölüm öz değerlendirme raporları hazırlanmıştır. Maalesef pandemi döneminde bu çalışmalar sekteye uğramıştır. Üniversitemizde devam eden kalite çalışmaları kapsamında memnuniyet anketlerinin dönütleri birimimizle paylaşılmış, birimimizde bu doğrultuda toplantılar düzenlenmiş, gerçekleştirilen çevrimiçi toplantılara katılım sağlanmış, düzeltici ve önleyici faaliyetler kapsamında bazı tedbirler alınmıştır. En son düzenlenen ve dijital ortamda ilerleyen yeni formattaki ders, bölüm ve birim değerlendirme raporları ciddiyetle yürütülmektedir.

Birimimizde program tasarımı süreçlerinde dış paydaşlarımız yeni oluşturulduğu için henüz paydaş katılımı gerçekleştirilememiştir. Programlarımızda pandemi öncesinde ders bilgi paketleri içerisinde kazanımlar ve öğrenci iş yükleri dersin öğretim elemanı tarafından oluşturulmuştur.

Birimde yeni açılacak programlar için üniversitemizin standart kuralları ve bu konuda hazırladığı dokümanlar kullanılmakta kendi içimizdeki değerlendirmelerden sonra konu MYOK'ta görüşülmekte diğer MYO'lardan görüş alınmakta daha sonra Senato'da karara bağlanmaktadır.

Birimimiz ön lisans eğitimi veren meslek yüksekokulu olduğu için ve son dönemde YÖK'ün bizim gibi kurumlarda sadece öğretim ve uygulama çalışmalarını incelemesinden dolayı araştırma süreçlerine yönelik bir yaklaşımımız bulunmamaktadır.

Birimimiz Üniversitemiz Toplumsal Katkı Politikası doğrultusunda D.1 maddesinde dile getirilen stratejiyi dikkate almakta, özellikle Sivil Savunma ve İtfaiyecilik Programı öğretim görevlisi ve öğrencileriyle birlikte öncelikle ilçemize yönelik bir proje çalışması tarafımızdan planlanmaktadır.